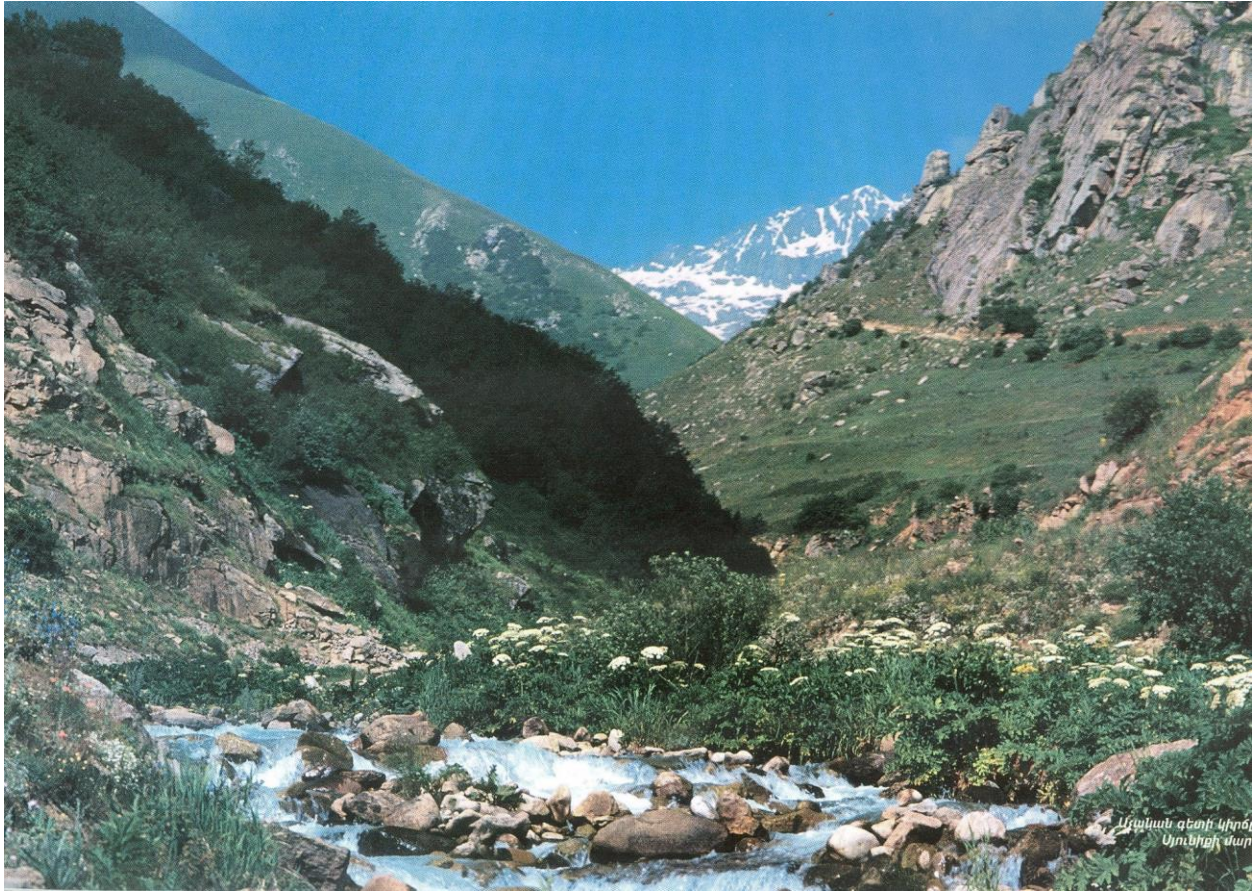


ՀՀ-ը իր հաստիքի շնորհակալությունն է հայտնում Հայկական բարեգործական ընդհանուր միությանը (ՀԲԸՄ), որն անընդմեջ
 երկամսյակով է համագործակցում իր հիմնադրումից ի վեր: Բացի ՀԲԸՄ-ից մեծ աջակցություն են ցուցաբերել ԱՄՆ Միջազգային
 զարգացման գործակալությունը՝ ինչպես նաև Լինսի հիմնադրամը: Համագործակցությունը կրանքի կոչվեց Հայաստանի կառավարության
 անմիջական աջակցությամբ, որը ողջունեց ՀՀ-ի մտադրը՝ Հայաստանի կրթական համակարգը: ՀՀ կառավարության կողմից
 սրանադրվեցին շենքային և նյութատեխնիկական պայմաններ: Կալիֆորնիայի համալսարանը ՀՀ-ին ցուցաբերեց ուսում-
 նական և կազմակերպական օժանդակություն: ՀՀ-ի անձնակազմը իր խորին շնորհակալությունն ու երախտիքն է հայտնում այն
 բոլոր անհատ երկամսյակներին և կազմակերպություններին, որոնք տարիներ շարունակ աջակցել են համալսարանի առաջ-
 ընթացին: Ընդհանուր նպատակադրման, սրանադրած ժամանակի ու միջոցների՝ հնարավոր դարձավ համալսարանի
 շարունակական գործունեությունը և ընդլայնումը:

378.155
 ՀԱՅ



Արաւան գետի կիճը
Սյունիքի մարզ

Որպես բարձրագույն ուսումնական հաստատություն՝ Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը իրականացնում է կրթական ծրագրեր, երեսօրհանություններ և ծառայություններ, որոնք ուսանողին պատրաստում են գործելու ի նպաստ Հայաստանի և տարածաշրջանի շարունակական զարգացման այնպիսի միջավայրում, որն արժեքում է ակադեմիական գերազանցությունը և բազմաբնույթ ազատ հարցապնդումը, գիտականությունը, ստաճնորդումը և հասարակությանը ծառայելը:



ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ

Երևան, 29 հունիսի 2004թ.

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ
ՀԻՄՆԱԳՐՄԱՆ 10-ԱՄՅԱԿԻ ԱՌԹԻՎ**

Ջերմորեն շնորհավորում եմ Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի հիմնադիրներին, ղեկավարներին, դասախոսներին, ուսանողներին և շրջանավարտներին՝ համալսարանի հիմնադրման 10-րդ տարեդարձի կապակցությամբ:

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի հիմնադրումը օրինակալից է համընկավ Հայաստանի անկախության վերականգնմանը: Խորհրդանշական է, որ համալսարանն իր 10-ամյա հոբելյանը նշում է Հայաստանի Հանրապետության անկախության հռչակման 10-ամյա տարեդարձի կապակցությամբ: Մեր նորանկախ երկրի և հարկապես նրա երիտասարդության համար համալսարանը եղավ նոր սկիզբ: Ժողովրդավարության արևմտյան չափանիշների, շուկայական փրկության, ուսուցման արդիական սկզբունքների և ընդհանրապես նոր մտայնություն սերմանելու առումով համալսարանը եղավ առաջին նմանօրինակ կրթօջախը ո՛չ միայն Հայաստանում, այլև ողջ տարածաշրջանում:

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը նաև ամերիկյան հասարակությունների, ամերիկահայ համայնքի և Հայաստանի

իշխանությունների արդյունավետ համագործակցության հրաշալի օրինակ է: Նրա փաստանյա շնորհակալ գործունեությունը լավագույնս վկայում է համարել ջանքերով լուրջ արդյունքների հասնելու նոր հնարավորությունների և չսպառված մեծ ներուժի մասին:

Անցած փաստանյակի ընթացքում համալսարանը գնահատելի ջանասիրությամբ ընդլայնել ու զարգացրել է իր ծրագրերը Հայաստանի զարգացմանը և նորացող պահանջներին համաքայլ: Պատահական չէ, որ նրա բազմաթիվ շրջանավարտներ այսօր ընդգրկված են և՛ պետական ծառայության մեջ, և՛ միջազգային կազմակերպություններում ու ծրագրերում, և՛ փնտեսության ու կրթության ամենափարբեր ոլորտներում:

Երախտագիտության խոսք հղելով բոլոր նրանց, ովքեր կանգնած են Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի հիմնադրման ակունքներում և ովքեր արժանի շարունակողներն են կարևոր գործի՝ մաղթում եմ անձնական երջանկություն և աշխարհաքային նորանոր հաջողություններ:

ՌՈՒԲԵՐՏ ՔՈՂԱՐՅԱՆ

ՍՄՅՐԱԳՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐԿ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ
ՄԱՅՐ ԱԹՈՍ Ս. ԷՅՄՒԵՄԸ



SUPREME PATRIARCH
CATHOLICOS
OF ALL ARMENIANS
MOTHER SEE OF HOLY ETCHMIADZIN

6 հուլիսի, 2001թ.

ԽՈՍՔ ՕՐՀՆՈՒԹՅԱՆ

Համայն հայության հոգևոր կենտրոն Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնից Հայրապետական Մեր օրհնությունն ու ջերմ շնորհավորանքներն ենք բերում Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի փնօրինությանը, դասախոսական կազմին, բարերարներին և նախկին ու ներկա բոլոր սաներին՝ կրթօջախի հիմնադրման փաստանյա հոբելյանի առիթով:

Արդարեւ, աստվածահաճո առաքելություն է կրթության և գիտության լույսի փարածումը: Հնագույն ժամանակներից ի վեր մեր ժողովուրդը կարևորել է կրթության և ուսման դերակատարությունը ազգային մեր կյանքում վաղ միջնադարում արդեն ձեւավորելով առաջին համալսարանները: Պատահական չէ, որ 5-րդ դարում հայոց գրերի գյուրից հետո հայերենով թարգմանված առաջին նախադասությունը եղավ Առակաց գրքի «ճանաչել զիմաստութիւն և զխրապ, իմանալ զբանս հանճարոյ» միտքը: Քաղաքական ամենադժվարին վիճակներում անգամ մեր ժողովուրդը նախանձախնդրորեն պահել է իր դպրոցները, գորացրել իմացության լույսը:

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը հիմնադրվեց հայրենի մեր երկրի համար շրջափակման և պատերազմական ծանր ժամանակներում՝ նպատակ հեռապնդելով պատրաստել երիտասարդ գիտնական մասնագետներ նորանկախ Հայաստանի փնօրեսական կյանքի գորացման և զարգացման համար: Այսօր գոհունակությամբ ենք անդրադառնում, որ ամերիկյան համալսարանի շրջանավարտ մասնագետները արդյունավետորեն ծառայելով փոքրեր հաստատություններում, իրենց ներդրումն են բերում Հայաստանի փնօրեսության զարգացմանն ու կյանքի առաջընթացին: Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի՝ մեր ժողովրդին մատուցած բարի արդյունքներից անմասն չէ նաև Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը, որի գործունեության մեջ ներգրավված են համալսարանի շրջանավարտներ:

Աղոթում ենք ի սրբե, որ Բարձրեալն Աստված հանապազօգնական ու աջակից լինի Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի փնօրինությանը, դասախոսական կազմին, համալսարանի գործունեությանը ստարտող Հայկական բարեգործական ընդհանուր միությանը, բարեգործ հայորդիներին և բոլոր ուսանողներին՝ նախանձախնդրորեն շարունակելու համալսարանի առաքելությունը Հայաստանի կյանքում:

Օրհնությամբ՝

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ



www.aua.am

ԲՈՎԱՆԳԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՈՒՂԵՐՁԸ	4
ԱՄԵՆԱՑՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՈՒՂԵՐՁԸ	5
ՀԵՏԱՉՈՏԵԼՈՎ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	9
ՀԻՄՆԱԳԻՐ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ	10
ՀԻՄՆԱԳԻՐ ԵՎ ՀՈԳԱՐԱՉՈՒ ԽՈՐՀՈՒՐԳՆԵՐԸ	11
ՓՈՒՏԱԿՆԵՐԻՅ ՀԱՌՆՈՎ ՀԱՄԱՍԱՐԱՆԸ	12
ՇՆՈՐՀԱՎՈՐԱՆՔՆԵՐ	13
ԺԱՄԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ	14-15
ԿԱՏԱՐԵԼՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՆՈՒՄՆԵՐՈՒՄ	16-23
ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆ	16
ՈՐԱԿ	17
ՁԵՆՆԵՐԵՑՈՒԹՅՈՒՆ	19
ՏԵՆՆՈՒՄԳԻՆԵՐ	21
ՈՒՄՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ ԵՎ ՀԵՏԱՉՈՏԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆՆԵՐԸ	24-37
ԳՈՐԾԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	24
ՃԱՐՏԱՐԱԿԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	26
ՔՎԳԱՔՎԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	28
ՀԱՐԱՅԵՆ ԱՌՈՂՋԱՊԿՈՒԹՅՈՒՆ	30
ԻՆՎԱԿԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	32
ԱՆՎԵՐՆ	34
ՀԱՏՈՒԿ ԳԱՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	35
ԲՆՈՒԹՅԱՆ ՊԵՂՆՈՒԹՅՈՒՆ	36
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՈՐՈՒՆՆԵՐԸ	37
ԳՐԱԳՐԱՆԸ	38
ՀԱՅ ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԹՎԱՅԻՆ ԳՐԱԳՐԱՆԸ	39
ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ	40
ԱՅՈՒ ՄԻՉՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԸ	41
ՇՐՋԱՆԱՎԱՔՏՆԵՐԸ	42-51
ԲԱՐԵՐԱՐՆԵՐԸ	52
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ	53

ՀՀ-ը առաջարկում է մագիստրոսի կոչում շնորհող ծրագրեր, որոնք կոչված են խորացված դասընթացների, ազատ ուսման և ԵՄ-ում ուսուցողական աշխատանքի միջոցով զարգացնելու քննադատական վերլուծություն և խոր գիտելիքներ: Իր ուսումնական ծրագրերը առաջարկելով անգլերենով ՀՀ-ը ձգտում է դրանք մատչելի դարձնել տարածաշրջանի այլ երկրների երիտասարդությանը: Ներկայումս ՀՀ-ը առաջարկում է մագիստրոսի կոչում շնորհող հետևյալ ուսումնական ծրագրերը.

- Գործարարություն և կառավարում
- Լեդյունաբերական ճարտարագիտություն և համակարգչային կառավարում
- Համակարգչի և տեղեկության գիտություն
- Քաղաքագիտություն և միջազգային հարաբերություններ
- Հանրային առողջապահություն
- Իրավագիտություն և համեմատական իրավունքի ուսումնաբերություն
- Մեզերենի ուսուցումը՝ որպես օտար լեզու

Բարձր առաջադիմություն ունեցող ուսանողները մագիստրոսի կոչման դասընթացներին զուգընթաց կարող են մասնակցել շրջակա միջախորհրդակցական և ԵՄ-ում ուսուցողությունների վկայագիր շնորհող միջճշտային ծրագրին: Ուսանողներին հիմնական ուսումնական ծրագրերին նախապատրաստելու ընթացքում ՀՀ-ը կազմակերպում է անգլերեն լեզվի, ինչպես նաև համակարգչային դասընթացներ:

ՀԵՏԱԶՈՏԵԼՈՎ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՆԵԼՈՎ ՆԱԽԱՏԻՊԵՐԸ

Ավելի բան տալը տարի առաջ այս ուսումնական հաստատության հիմնադիրները հետազոտեցին Հայաստանում բարձրագույն կրթության բարեփոխման այլընտրանքային հնարավորությունները և հանգեցին ամերիկյան նախատիպին: Անցած տասնամյակում ձևավորված համալսարանը զարգացավ՝ դեկլարվելով այդ նախատիպին բնորոշ լավագույն հատկանիշներով: Միաժամանակ, որպես ուսումնական հաստատություն, համալսարանի առաքելությունն է լինել այնքան հայկական, որքան Հայաստանի նյուս բարձրագույն կրթական հաստատությունները:

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը (ՀԱՀ) ներկայացրեց մի այլընտրանքային նախատիպ կամ ընտրության հնարավորություն, որը նպատակ էր հետապնդում խթանել ժողովրդավարական գործընթացը հաստատություններում և կառավարման համակարգում: Ընտրության հնարավորությունը առկա է նաև այն այլընտրանքային համակարգերում, որոնք ՀԱՀ-ը մատչելի է դարձրել իր ծառայություններից օգտվողների համար: Այդուհանդերձ, համալսարանի ամենակարևոր ներդրումը իր յուրաքանչյուր ծրագրում ճիշտ **ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆ** կատարելու մեթոդների ուսուցումն է:

ՀԱՀ-ը ձգտում է հասնել բարձրագույն որակի կրթության: Որակյալ կրթություն ապահովելու մեր հոգածությունը ավելին է, բան հավատարմագրման գործընթացում հաջողելը: **ՈՐԿԵՆ** հոգածություն. ահա թե ինչը պետք է բնորոշ լինի այս ուսումնական հաստատությանը իր զարգացման յուրաքանչյուր փուլում: Համալսարանը կոչված է լինելու մասնագիտական բոլոր ոլորտների մեջ որակի ապահովման խրախուսողների և զարգացնողների առաջին գծում:

Անցման շրջանում կարիք ունենք նոր գաղափարներ և կատարելագործված համակարգեր առաջարկող փոփոխության կրողների: **ՊՈՐՏՈՒՄՆԵՐ**, ահա, թե ինչով կցանկանար խորհրդանշվել ՀԱՀ-ը: Ձեռներեցների դերը դեկլարված լինելուց ավելին է: Որանք ապագայի կերտողներն են, և մենք ակնկալում ենք, որ մեր ծրագրերը գործարարներ պատրաստեն ինչպես այսօրվա, այնպես էլ ապագայի համար:

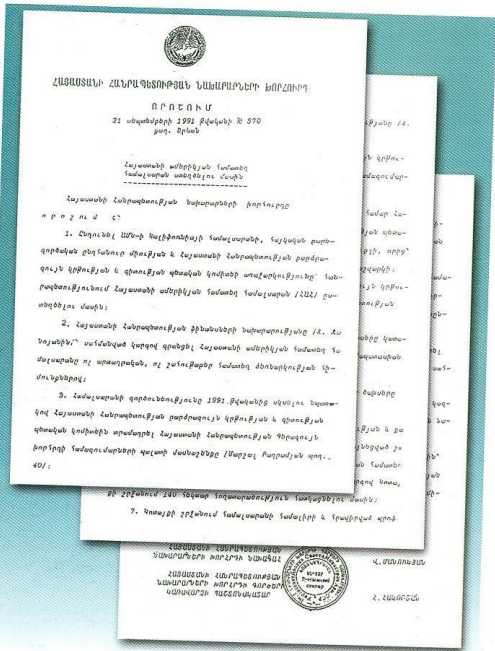
Կրթական և ծրագրային ոլորտներում գործադրված ջանքերի անաչխաղացմանը զուգահեռ մենք ներսնուծում ենք նաև նոր **ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐ** բոլոր այն ոլորտներում, որտեղ ընդգրկված է ՀԱՀ-ը: Տեխնոլոգիաները մեզ թույլ կտան գտնել շատ հարցերի յուժման բանալին տնտեսության տարրեր ճյուղերում: Այդուհանդերձ, տեխնոլոգիաների մեջ մեր ընդգրկվածությունը, հուսով ենք, կունենա ուժեղ սոցիալական կողմնորոշում: Նոր տեխնոլոգիաների յուրացման ընթացքում մենք պետք է հաշվի առնենք նաև մեր շրջակա միջավայրի և սոցիալական կերտվածքի պահպանման կարևորությունը:



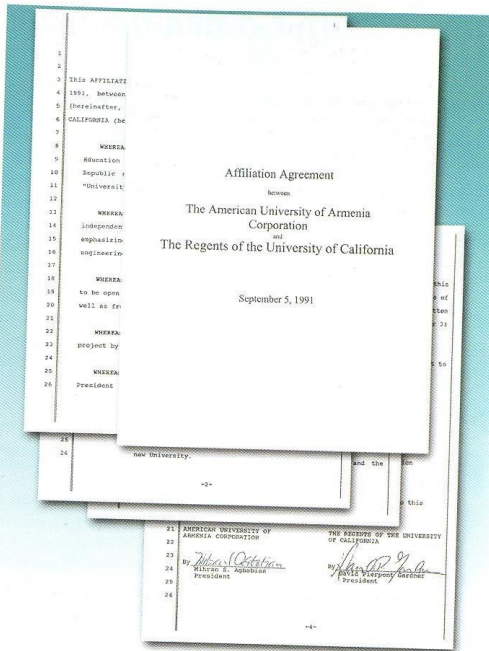
Յ. Շիրյեբ

ՅԼՈՒԹՅՈՒՆ Գ. ԱՐՄԵՆԵՆ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի նախագահ



«ԱՀ»-ի հիմնադրման վերաբերյալ Հայաստանի կառավարության որոշումը



«ԱՀ»-ի և Կալիֆորնիայի համալսարանի միջև կնքված համագործակցության համաձայնագիրը

ՄԱՐԿԵՏԻՆԳ

«ԱՀ»-ի ՏՆՕՐԵՆՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԻՐ ԽՈՐՀՈՒՐԳ

ԴԻՐՎԱՆ ԱՎՈՒՅՑՆԵՐ
 Հիշվում է պատվավոր նախագահ, Հարավային Կալիֆորնիայի համալսարանի Երկրաչափական և Արտադրատնտեսական պատվավոր պրոֆեսոր

ՔԱՐՏԱՆ ԱՎՈՒՅՑՆԵՐ
 ՀՀ Ազգային ժողովի նախկին նախագահ

ԱՎՈՒՅՑՆԵՐ
 ՀՀ Բարձրագույն կրթության և գիտության նախկին նախարար

ԴԻՐՎԱՆ ԱՎՈՒՅՑՆԵՐ
 Կալիֆորնիայի համալսարանի Հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ

ՔԱՐՏԱՆ ԱՎՈՒՅՑՆԵՐ
 ՀՀ Առևտրական հաստատարի նախագահ և ՀՀ նախկին փոխնախագահ

ԴԻՐՎԱՆ ԱՎՈՒՅՑՆԵՐ
 ՀՀ Բարձրագույն կրթության և գիտության նախկին նախարար

ԼՈՒՆՑԱ ՄԱՐԿԵՏԻՆԳ ՍԻՍՏԵՄ
 Հայ բարեգործական ընդհանուր փնտրյալ նախագահ

ՉՈՒՆ ՄԱՐԿԵՏԻՆԳ
 Կալիֆորնիայի համալսարանի Արտասահմանյան կրթական ծրագրի տնօրեն

ՈՒՆՑԱ ՄԱՐԿԵՏԻՆԳ
 Կալիֆորնիայի համալսարանի (Քեմբրիջ) ֆիզիկայի պատվավոր պրոֆեսոր, Կալիֆորնիայի համալսարանի ուսումնական գծով պատվավոր ավագ փոխնախագահ

«ԱՀ» ԿՈՐՄԻՏԵՆԻ ՀԻՄՆԱԿԻՐ ԽՈՐՀՈՒՐԳ

ՄԻՐՎԱՆ ԱՎՈՒՅՑՆԵՐ
 ՀՀ պատվավոր նախագահ, Հարավային Կալիֆորնիայի համալսարանի Երկրաչափական և Արտադրատնտեսական պատվավոր պրոֆեսոր

ԼՈՒՆՑԱ ԱՎՈՒՅՑՆԵՐ
 Բնատնի Բայետալին և պառ երաժշտության նվագախմբի կարգավորիչ

ՀՐԱՊԵՏԱՆ ԱՎՈՒՅՑՆԵՐ
 ՀՀ-ի նախագահ, Ջննա Հովիկին համալսարանի Բյուրեղեղ համալսարանի առողջապահության բաժնի պրոֆեսոր

ՀՐԱՊԵՏԱՆ
 Գեոլոգ (պաշտոնատեր), Կովկասյան տարածաշրջանի ուսումնական ծրագրի ղեկավար, ԱՄՆ պետական ղեկավարության տնօրենի ծառայությունների ինտերնոտ

ԱՎՈՒՅՑՆԵՐ
 Կալիֆորնիայի համալսարանի (Սանթա Կրուզ) Հասարակագիտական գիտությունների ֆակուլտետի ղեկավար

ՔԱՐՏԱՆ
 Արտադրատնտեսական կազմակերպության ղեկավար (Կալիֆորնիա, Կոլորադո)

ՄԻՐՎԱՆ ԱՎՈՒՅՑՆԵՐ
 Կալիֆորնիայի համալսարանի Հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ

ԼՈՒՆՑԱ ՄԱՐԿԵՏԻՆԳ ՍԻՍՏԵՄ
 Հայ բարեգործական ընդհանուր փնտրյալ նախագահ

ՉՈՒՆ ՄԱՐԿԵՏԻՆԳ
 Կալիֆորնիայի համալսարանի Արտասահմանյան կրթական ծրագրի տնօրեն, կառավարման պրոֆեսոր և Կալիֆորնիայի համալսարանի (Սանթա Կրուզ) ուսումնական գծով նախկին պրոֆեսոր

ԱՎՈՒՅՑՆԵՐ
 Հարապալատ, Լուս Անջելես, Կալիֆորնիա

ԿԱՐՏԱՆ
 Կալիֆորնիայի համալսարանի (Սանթա Կրուզ) նախկին ղեկավար, Կալիֆորնիայի համալսարանի (Քեմբրիջ) նախկին ղեկավար, Հարապալատի ղեկավար պատվավոր պրոֆեսոր

ԼՈՒՆՑԱ ԱՎՈՒՅՑՆԵՐ
 Կալիֆորնիայի համալսարանի (Իրվայն) կառավարման բարձրագույն դպրոցի պատվավոր պրոֆեսոր

ՔԱՐՏԱՆ
 Ուղիղ և իսկապես նախագահ գրասենյակների գործակալ (Կոլորադո)

ՍԻՍՏԵՄ
 «Գեո» կազմակերպության նախագահ

ՄԻՐՎԱՆ ԱՎՈՒՅՑՆԵՐ
 Սինանյան Առևտրական ընկերություն

ԱՎՈՒՅՑՆԵՐ
 ՀՀ Հարապալատի ղեկավար, քաղաքագիտական Հարապալատի պրոֆեսոր, Կալիֆորնիայի համալսարանի (Քեմբրիջ) քաղաքագիտական Հարապալատի պրոֆեսոր

Ս. ՉԱՊԵՏԱՆ
 ՀՀ-ի հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ, Կալիֆորնիայի համալսարանի ուսումնական գծով ղեկավար և ավագ փոխնախագահ

ՈՒՆՑԱ ՄԱՐԿԵՏԻՆԳ
 Կալիֆորնիայի համալսարանի (Քեմբրիջ) ֆիզիկայի պատվավոր պրոֆեսոր, Կալիֆորնիայի համալսարանի ուսումնական գծով պատվավոր փոխնախագահ

«ԱՀ» ԿՈՐՄԻՏԵՆԻ ՀԻՄՆԱԿԻՐ ԽՈՐՀՈՒՐԳ

ՄԻՐՎԱՆ ԱՎՈՒՅՑՆԵՐ
 Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի պատվավոր նախագահ, Հարավային Կալիֆորնիայի համալսարանի Երկրաչափական և Արտադրատնտեսական պատվավոր պրոֆեսոր

ՀՐԱՊԵՏԱՆ ԱՎՈՒՅՑՆԵՐ
 ՀՀ-ի նախագահ, Ջննա Հովիկին համալսարանի Բյուրեղեղ համալսարանի առողջապահության բաժնի պրոֆեսոր

ԼՈՒՆՑԱ ԱՎՈՒՅՑՆԵՐ
 Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարար

ԼՈՒՆՑԱ ՄԱՐԿԵՏԻՆԳ ՍԻՍՏԵՄ
 Հայ բարեգործական ընդհանուր փնտրյալ նախագահ

ՉՈՒՆ ՄԱՐԿԵՏԻՆԳ
 ՀՀ-ի հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ, Կալիֆորնիայի համալսարանի ուսումնական գծով ղեկավար և ավագ փոխնախագահ

ՈՒՆՑԱ ՄԱՐԿԵՏԻՆԳ
 Կալիֆորնիայի համալսարանի (Քեմբրիջ) ֆիզիկայի պատվավոր պրոֆեսոր, Կալիֆորնիայի համալսարանի ուսումնական գծով պատվավոր փոխնախագահ

ՓԼԱՏԱԿՆԵՐԻՑ ՀԱՌՆՈՂ ՀԱՄԱՎՄԱՐԱՆԸ

Որպես երկրաշարժագետ ճարտարագետ՝ 1978 թվականին Հայաստան կառավարման առաջին աստիճանի վեր ես կապ էի պահում հայաստանյան իմ գործընկերների հետ: Ես վերադարձա Հայաստան 1988 թվականի երկրաշարժից տասներկու օր անց: Սկսեցի աշխատել վերակառուցման և երկրաշարժակայուն ապահովության ծրագրերի վրա, սակայն իմ գործընկերոջ՝ Կալիֆորնիայի (Քերկլի) համալսարանի պրոֆեսոր Արմեն Տեր-Կոուրեղյանի հետ ունեցած մեր գրույցը արմատապես փոխեց իմ դիրքորոշումը: Արմենը միակ ամերիկացիս էր ԱՄՆ գիտական խմբում: Նա հարցրեց ինձ, թե արդյոք կաշխատեի՞ իր հետ՝ հիմնելու մի համալսարան, որը կփոխարիներ Գյումրիի հիմնահատակ ավերված ճարտարագիտական ինստիտուտին: Արմենի բարձրացրած հարցը մեզ տարավ Հայաստանում ամերիկյան նախատիպով մի համալսարան հիմնադրելու գաղափարին: Ավելի ուշ նա հաղորդեց նաև Երևանի ճարտարագիտական ինստիտուտի ռեկտոր Ֆուրի Սարգսյանի կարծիքը, որ ապագա համալսարանը պետք է ստեղծվի ամերիկյան համալսարանական նախատիպով:

Միացյալ Նահանգներում խորհրդակցեցինք բազում մարդկանց հետ: Եվ, վերջապես, երկու անձանց պատասխանները մեզ բերեցին այն համոզման, որ Հայաստանում ամերիկյան համալսարան հիմնելու մեր երազանքը կարող էր դառնալ իրականություն: Հայ բարեգործական ընդհանուր միության (ՀԲԸՄ) նախագահ Լուիզ Մինն Մանուկյանը արձագանքեց՝ խոստանալով, որ ՀԲԸՄ-ը կհովանավորի այդպիսի մի հաստատություն: Կալիֆորնիայի համալսարան համա-

կարգի ուսումնական հարցերով ազգայնախազահ և պրոռեկտոր, դոկտոր Ուիլյամ Ֆրեյզերը համաձայնեց ուսումնասիրել վարչական և ակադեմիական ղեկավարություն ապահովելու հնարավորությունը:

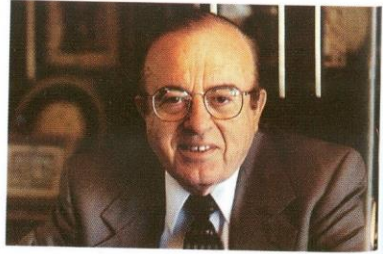
Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի (ՀԱՀ) հիմնադրման նախագիծը բայլ առ բայլ գարգանում էր թե՛ ԱՄՆ-ում, և թե՛ Հայաստանում: Կալիֆորնիայի համալսարանի (Ռիվերսայդում) գործարար կառավարման ֆակուլտետի ղեկան պրոֆեսոր Ստեփան Կարամարյանը միացավ մեզ՝ առաջարկելով ընդարձակել ծրագիրը և ընդգրկել նաև գործարար կառավարման բաժինը: Դոկտոր Ֆրեյզերի և իր գործընկերների հետ համատեղ կազմվեց նոր համալսարան հիմնադրելու մեր երկարաժամկետ ծրագիրը:

Մեր ջանքերի արդյունքը եղավ նախ և առաջ Հայաստանի կառավարության որոշումը՝ համալսարանի հիմնադրման մասին, և հետո՝ Կալիֆորնիայի համալսարանի հոգաբարձուների խորհրդի միաձայն որոշումը՝ ՀԱՀ-ը որպես Կալիֆորնիայի համալսարանի համագործակց հաստատելու մասին:

Կազմվեց տնօրենների միացյալ խորհուրդ, որտեղ ՀԱՀ-ի նախագահ Միհրան Լեղաբաշյանը ներկայացնում էր ԱՄՆ իր գործընկերներին, իսկ ՀՀ Բարձրագույն կրթության և գիտության նախարար Վիլիկ Հարությունյանը՝ Հայաստանի Հանրապետությունը: Խորհրդի կազմում ընդգրկված էին նաև ՀՀ կառավարության, Կալիֆորնիայի համալսարանի և ՀԲԸՄ այլ ներկայացուցիչներ:

Դասերը սկսվեցին 1991 թ. սեպտեմբերի 23-ին: Սա այն օրն էր, երբ Հայաստանի Ազգային ժողովը երկու օր առաջ կայացած համաժողովով դական հանրաքվեի արդյունքներով հռչակեց Հայաստանի անկախությունը: Համալսարանի առաջին ավարտական հանդիսավոր արարողությունը տեղի ունեցավ 1993 թ. հոկտեմբերին:

Հայաստանում գործող կրթական համակարգում ՀԱՀ-ը դարձել է մի առողջ, այլընտրանքային տարրերակ: Այն օգնում է Հայաստանին՝ գտնելու իր օրինական տեղը համաշխարհային հանրության մեջ:



Մ. Կոուրեղյան

Մ. Կոուրեղյան
Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի
կառավարի նախագահ

ՇՆՈՐՀԱՎՈՐԱԿԱՆ ՈՒՂԵՐՉՆԵՐ ՀԱՀ ԿՈՐՊՈՐԱՑԻԱՅԻ ՀՈՎՔԱՐԶՈՒՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԳԻ ԱՆՎԱՄՆԵՐԻՑ

Հայ բարեգործական ընդհանուր միությունը հպարտ է, որ հիմնադրման օրվանից օժանդակել է Հայաստանի ամերիկյան համալսարանին:

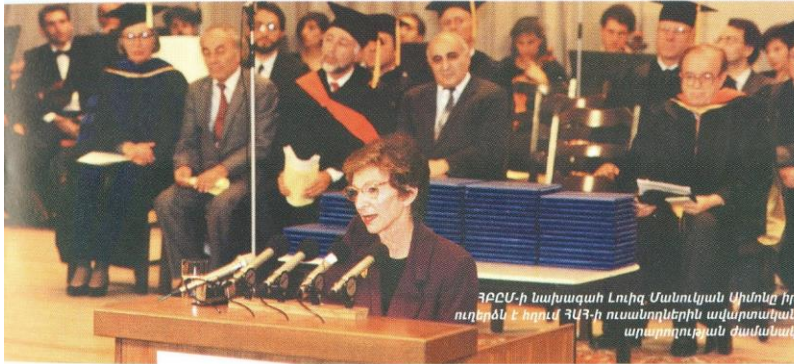
Համալսարանի հիմնադրման տասներորդ տարեդարձի առթիվ շնորհավորում ենք աշխատակազմին, ուսանողներին և բոլոր այն բարերարներին, որոնք իրենց ներդրումն են ունեցել համալսարանի ձեռք բերած նվաճումներում: Մենք հատկապես հպարտ ենք մեր շրջանավարտներով, որոնք Հայաստանում դարձել են ժամանակակից արհեստավարժ կադրերի ներկայացուցիչներ:

Լուիզ Մեռուպեան Մեռոս

Կալիֆորնիայի համալսարանի անունից շատ ուրախ ենք ուղղելու մեր շնորհավորանքներն ու լավագույն մտղթանքները ՀՀ-ին՝ իր հիմնադրման տասնամյա տարեդարձի առթիվ: Գոհ լինելով արդյունքներով՝ անչափ բարձր ենք գնահատում մեր համագործակցությունը ՀՀ-ի հետ: Համալսարանը մի գործուն ուժ է ժամանակակից Հայաստանում, որն արտագոյում է հայկական ավանդույթը, ինչպես նաև մեր ժամանակների պահանջներին համապատասխան կենսունակ տնտեսության կառուցման կարիքները:

Շնորհավորում ենք բոլոր նրանց, ովքեր համագործակցում են ՀՀ-ի հետ՝ իրենց շնորհակալ աշխատանքի համար:

Չաթսոն Քեյս



ՀՀԲԱ-ի նախագահ Լուիզ Մեռուպեան Կիսինգ իր ուղերձն է հղում ՀԱՀ-ի ուսանողներին ավարտական արարողության ժամանակ:

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի տասներորդ տարեդարձը մի առանձնահատուկ առիթ է ես հավատում եմ, որ այն մի հիմնաքար է, որն ուղեկցում է ՀՀ-ի և ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարության միջև հարատևող համագործակցությունը: Կյս ուսումնական հաստատությունը խորհրդանշում է համագործակցության այն ոգին, որ բնորոշ է Հայաստանի և Միացյալ Նահանգների հարաբերություններին:

ՀՀ-ի առաքելությունը վերաճնված Հայաստանի Հանրապետության կարիքներին ծառայելն է, որը նա կատարում է մեծ եռանդով, համբերությամբ:

Աստիճանաբար ընդլայնվող և բարեխղճորեն հղացված ծրագիրը սկիզբ առավ՝ Հայաստանի կրթական և հեռանկարային զարգացման կարիքներին համապատասխան:

Ես ողջունում եմ ՀՀ-ի ուսանողներին, դասախոսներին և աշխատակազմին այս նշանակալիորեն հաջողակ առաջին տասնամյակի տարեդարձի առթիվ և մաղթում ամենայն հաջողություն՝ Հայաստանին ու տարածաշրջանին ծառայելու իրենց կանաչ ճանապարհին:

Հաբեթ Գեյտաբ

1988

Դեկտեմբերի 7-ի երկրաշարժը ավերիչ հարված հասցրեց Հայաստանին՝ խլելով 25.000 մարդու կյանք և անօթևան թողնելով 500.000-ին:

1989

Երկրաշարժից հետո Կրկնուտքի մասնագետները եկան Հայաստան՝ կիսելու իրենց փորձառությունը: Նրանք հնարավորություն ունեցան շփվելու հայ մասնագետների և կրթության գործով զբաղվողների հետ:

Այս փորձի փոխանակման արդյունքում ծնվեց ամերիկյան համալսարանի ստեղծման գաղափարը, որը նախատեսում էր Հայաստանում ստեղծել կրթության և որակավորման բարձրագույն մի նոր նախատիպ:

1990

Հայ բարեգործական ընդհանուր միությունը հանձն առավ տրամադրել համալսարանի հիմնելու համար անհրաժեշտ ֆինանսավորման միջոցների գլխավոր մասնաբաժինը:

Կայիֆորնիայի համալսարանի կողմից կազմված աշխատանքային խումբն այցելեց Հայաստան՝ հետազոտելու այս նախաձեռնության մեջ իր մասնակցության հնարավորությունը:

Հայաստանի բարձրագույն կրթության և գիտության նախարարությունը համաձայնեց ցուցաբերել նյութատեխնիկական աջակցություն:

1991

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը հիմնադրվեց Հայ բարեգործական ընդհանուր միության, Կայիֆորնիայի համալսարանի և ՀՀ կառավարության համագործակցության և աջակցության շնորհիվ:

Դասերը սկսվեցին սեպտեմբերի 23-ին՝ Անգլերեն լեզվի արագացված ուսուցման ծրագրում ընդգրկված 101 ուսանողների մասնակցությամբ:

1992

ՀՀ-ի ուսանողների առաջին խումբը սկսեց իր ընտրած մասնագիտական դասընթացները Գործարարություն և կառավարում, Արդյունաբերական ճարտարագիտություն և Երկրաշարժալայուն ճարտարագիտություն բաժիններում:

Ավելացան նոր բաժիններ և կենտրոններ, այդ թվում՝ Շրջակա միջավայրի պահպանման և հետազոտման կենտրոնը, Ճարտարագիտական հետազոտությունների կենտրոնը, Անգլերենի՝ որպես օտար լեզվի դասավանդումը վկայագիր շնորհող ծրագիրը, Գործարարության և հետազոտությունների զարգացման կենտրոնը և Հատուկ դասընթացների ծրագիրը:

1993

Հոկտեմբեր ամսին տեղի ունեցավ առաջին ավարտական հանդեսը, որի ժամանակ ավարտական վկայականներ ստացան Գործարարություն և կառավարում բաժնի 38, Արդյունաբերական ճարտարագիտության 10 և Երկրաշարժալայուն ճարտարագիտության 5 շրջանավարտներ:

1994

Հիմնվեց Բաղաբազմություն և միջազգային հարաբերությունների մագիստրոսի կոչում շնորհող բաժինը:

1995

Համագործակցելով Ջոնս Հոպկինս համալսարանի Բյուսթերգ հանրային առողջապահության բաժնի հետ՝ իր գործունեությունն սկսեց անրային առողջապահության վկայագիր շնորհող ծրագիրը: Այս ծրագրին զուգահեռ սկսեց յործել Առողջապահական ծառայությունների հետազոտության և զարգացման կենտրոնը:

Հիմնվեց հասարակական ուսումնասիրությունների կենտրոնը՝ նպատակ ունենալով անցյալից կիրառական բաղաբաղանդության միջոցով անհատականություններ:

1996

Հիմնվեց Իրավագիտության մագիստրոսի շտաբի շնորհող ծրագիրը: Իր գործունեությունն սկսեց Իրավական հետազոտությունների կենտրոնը՝ որպես իրավագիտության բաժնի աղյուցագույն մաս:

Հանրային առողջապահության վկայագիր նորից ծրագրին ընդլայնվեց և դարձավ մագիստրոսի կոչում շնորհող ծրագիր:

1997

Սկսվեց անգլերենի՝ որպես օտար լեզվի լասավանդման, մագիստրոսի կոչում շնորհող ծրագիրը:

1998

Արդյունաբերական շարտարագիտություն և համակարգերի կառավարում բաժնում առաջարկվեց «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ» երկրորդ մասնագիտացումը:

1999

Դպրոցների և բոլեջների արևմտյան ատոցիացիան ՀԱՀ-ին շնորհեց հավատարմագրման թեկնածուի կարգավիճակ:

Այնուհետև ԱՄՆ կոնգրեսը առանձնացրեց 9.6 միլիոն դոլար՝ որպես ՀԱՀ-ի նվիրատու ֆոնդ:

Սկսվեց «Հայ մատենագիտության թվային գրադարան» ծրագիրը:

2000

Սկիզբ առավ մագիստրոսի կոչում շնորհող Համեմատական իրավական ուսումնաբերության ծրագիրը:

Միջազգային գիտատեխնիկական կենտրոնի ֆինանսական աջակցությամբ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների գծով վերապատրաստման դասընթացներ կազմակերպվեցին 112 գործազուրկ ծրագրավորողների և այլ տեխնիկական մասնագետների համար:

2001

Համալսարանը տոնում է կրթական և գիտահետազոտական նվաճումների տասնամյակը:

«Հայ մատենագիտության թվային գրադարան» ծրագիրը պարզևառավելեց ՀՀ նախագահի հատուկ մրցանակով՝ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտում կատարված և 2000 թ. ավարտված լավագույն աշխատանքի համար:

Ավարտվեց ՀԱՀ-ի կենտրոնի կառուցման առաջին փուլը:

2002

Կսկսվի համակարգչի և տեղեկույթի գիտության մագիստրոսի կոչում շնորհող ծրագիրը:

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը (ՀԱՀ) բարձր է գնահատում ընտրության հնարավորությունը: Համալսարանի գաղափարը քննարկելիս հիմնադիրները դիտարկեցին մի շարք ուսումնական նախատիպեր, ուր շեշտը դրվում էր գործնականության և գիտական մեթոդի վրա: ՀԱՀ-ի կրթական համակարգը թույլ է տալիս ուսանողներին ընտրել ծրագրեր, ունենալ առաջին և երկրորդ ընտրության հնարավորություն, հիմնական և երկրորդ մասնագիտացում:

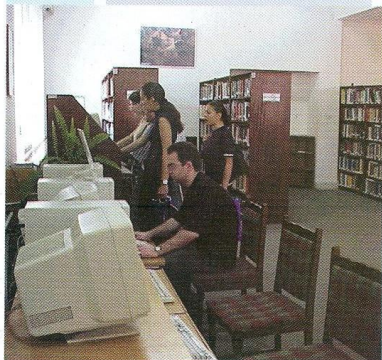
Հայաստանի աճող պահանջներին զուգընթաց ՀԱՀ-ը ուսանողներին առաջարկեց լրացուցիչ ընտրության հնարավորություններ: Ընդունված ուսանողները կարող են իրենց առաջնային հիմնական ծրագրին ավելացնել նաև Շրջակա միջավայրի պահպանման վկայագիր շնորհող ծրագիրը: Ծարտարագիտության բաժինը ավելացրեց մի նոր մագիստրոսի կոչում շնորհող ծրագիր՝ համակարգչի և տեղեկույթի գիտության բնագավառում:

Ընտրիվ համակարգչային կենտրոնի՝ ուսանողների, դասախոսական կազմի և հետազոտողների համար պատուհան բացվեց դեպի արտաքին աշխարհ: Ինտերնետային համակարգը ապահովեց միջոցները: Ուսանողները, հետազոտողները և հասարակությունը օգտվեցին բաց գրապահոցներից: Ընթերցողները կարողացան

անմիջականորեն ընտրել ինչ որ ցանկանում էին: Համակարգիչները հնարավոր դարձրին զրքերի, ամսագրերի, լազերային սկավառակների արագ ընտրությունը: Ինտերնետի միջոցով մատչելի դարձան հոդվածների լիարժեք տեքստեր: Փաստաբանների, դատավորների, գիտնականների և ընդհանրապես հանրության համար մատչելի դարձան համեմատական և միջազգային իրավագիտության վերաբերյալ տվյալների բազաներ՝ հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով:

Կատարել ընտրություն, նշանակում էլ ուսումնասիրել պարճատները, հեղազուրկ իրագործելի լուծումները և գործել

ՀԱՀ-ի դասախոսները հիմնվեցին փոփոխության գաղափարի վրա, որը և նշանակում էր ընտրության հնարավորություն: Կատարել ընտրություն, նշանակում էր ուսումնասիրել պատճառները, հետազոտել իրագործելի լուծումները և գործել: Իրավագիտության բաժնի մասնագետները ջերմեանդրեն պնդեցին, որ տղնտեսական բարգավաճման հիմքը ռացիոնալ և արդար օրենքներն են: Զարգացիտության բաժինը կարևորեց ժողովրդավարական գործընթացը թե՛ քաղաքացիական հասարակության թե՛ տարբեր կառուցվածքների, և թե՛ կառավարական համակարգի առումով:



Ուսանողներն օգտագործում են գրադարանի էլեկտրոնային շտեմարանները

Հանրության լայն շրջանների առջև իր դերերը բացեց հատուկ դասընթացների ծրագիրը: Մարդիկ, ովքեր նախընտրեցին ՀԱՀ-ի ակադեմիական ծրագրերը կամ գործնական դասընթացները, կարող էին ընտրել երեկոյան դասընթացները: Այս ծրագիրը աշխատանքներ ծավալեց նաև Գյումրիում, Սպիտակում և Վանաձորում: Հրավիրված դասախոսները՝ դեսպաններ, նախարարներ, օտարերկրյա պաշտոնյաներ, մշակույթի գործիչներ, քաղաքական առաջնորդներ, գործարարներ և շատ ուրիշներ, ներկայացրեցին տեսակետների մի ամբողջ բազմազանություն: Ընթացիկ դասախոսությունները և հարցերը դրվում են ինտերնետում և մատչելի են բոլոր նրանց համար, ովքեր չեն կարող ներկա գտնվել (տե՛ս նաև էջ 35):

ՈՐԱԿ

Ունենալով սահմանափակ բնական հարստություններ, գտնվելով շրջափակման մեջ և հիմնվելով գերազանցապես տեղական մտավոր ներուժի վրա՝ Հայաստանը պետք է հարաբերական առավելություն ունենա մրցելու մի աշխարհում, ուր սահմանված չափանիշը գերազանց արտադրանքն է: Հայաստանը պետք է մրցունակ լինի համաշխարհային տնտեսության մեջ: Ներդրողները չեն գա Հայաստան առանց ներդրումների նկատմամբ եկամտի ակնկալիքի:

Մրցակցող աշխարհում սա նշանակում է որակ: Աշխարհի հետ համաբալլ ընթանալով՝ Հայաստանը կարող է մրցել միայն շուկայականից ցածր գնի շնորհիվ:

Հայաստանը չի կարող զարգանալ՝ առանց համաշխարհային որակի չափանիշները իր կառույցներում կիրառելու

Հայաստանը չի կարող զարգանալ՝ առանց համաշխարհային որակի չափանիշները իր կառույցներում կիրառելու: Եվրախորհուրդը և Եվրամիությունը կհետաքրքրվեն Հայաստանով միայն այն դեպքում, եթե այն որակ և գերազանցություն դրսևորի ինչպես հանրային, այնպես էլ մասնավոր ոլորտներում: Հայաստանը պետք է ապացուցի Սփյուռքի ներդրողներին, որ այն պատրաստ է մուտք գործել որակի աշխարհ:

ՀԱՀ-ը դարձավ ԱՄՆ-ից դուրս գտնվող առաջին անկախ համալսարանը, որ հավատարմագրման թեկնածուի կարգավիճակ ստացավ Դպրոցների և քոլեջների արևմտյան ասոցիացիայի (ՂԲԱԱ) կողմից (ՂԲԱԱ-ն Միացյալ Նահանգների արևմտյան մասի քոլեջների և համալսարանների հավատարմագրման պատասխանատուն է): Համաշխարհային չափանիշների կիրառումը ՀԱՀ-ում կնշանակի ուսանողներին, դասախոսներին, ներդրողներին և կրթական համակարգի ղեկավարներին հավասար

Պատիտներն ու աշխատակազմը ընտարվում են ՀԱՀ հավատարմագրման հետ կապված հարցեր



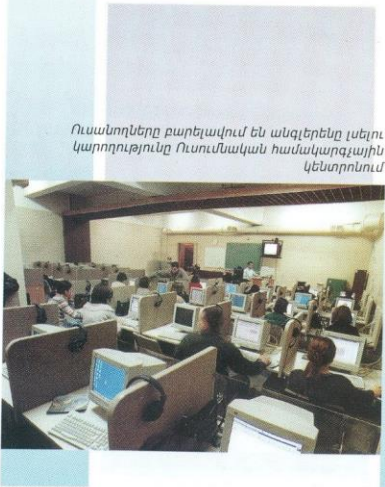
տիացնել, որ ՀԱՀ-ը ձգտում է մրցել լավագույնի հետ ինչպես տարածաշրջանում, այնպես էլ այլուր: Հրավիրվող դասախոսների ընդգրկումը ՀԱՀ-ին թույլ է տալիս ներգրավել լավագույն մասնագետների, որոնք հյուրընկալվում են համեմատաբար կարճ ակադեմիական ժամկետով և միաժամանակ շարունակում իրենց հետազոտական աշխատանքը Հայաստանից դուրս գտնվող իրենց հաստատություններում: Փորձառու դասախոսների այս ներգրավումը ՀԱՀ-ին հնարավորություն է տալիս առավել բարձրացնել դասավանդման և ուսման որակը: ՀԱՀ-ը կլինի Հայաստանում առաջին համալսարաններից մեկը, որ կանցնի ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կողմից անցկացվող հավատարմագրման գործընթացով:

ՀԱՀ-ի Առողջապահական ծառայությունների հետազոտման և զարգացման կենտրոնը հրատարակման է պատրաստել պրոֆեսոր Ավետիս Տոնայետյանի՝ առողջապահության ոլորտում որակի ապահովման վերաբերյալ հիմնարար աշխատությունը (իայերեն և ռուսերեն թարգմանությամբ): Հանրային առողջապահության ծրագիրը աշխատակցում է Լորդ-Մարաշ բժշկական կենտրոնի սրտի վիրաբուժության ծառայության հետ՝ վերջինում բուժապասարկման կազմակերպման որակի միջազգային մակարդակի չափանիշներ հաստատելու ուղղությամբ: Ակնկալվում է, որ այս ջանքերը մարտահրավեր կնետնեն բուժապասարկման կազմա-

կերպման նախկին ձևերին և, հաջողության դեպքում, կընդորոշակվեն Հայաստանի այլ բուժաստատությունների կողմից և կդառնան հանրության ուշադրության առարկա:

Անզեղ են լեզվի ծրագրի բաժինը որակի հարցը իր առաջնային խնդիրն է համարում: Այժմ օգտագործում է բազմաբնույթ տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, ուսումնասիրում ուսանողների կարողությունները և պարբերաբար գնահատում նրանց գիտելիքները: «Անզեղ ենի» որպես օտար լեզվի դասավանդման, մագիստրոսի կոչում շնորհող՝ ծրագիրը ուսանողներին մեկ տարով ուղարկում է ԱՄՆ՝ լեզվագիտական վերապատրաստման: Վերադառնալով Հայաստան՝ այս ուսանողները շարունակում են ավարտել իրենց թեզը՝ ուսումնասիրելով ուսուցման այն մեթոդներն ու ձևերը, ինչպես նաև նորությունները, որոնք կարող են ներմուծվել ՀԱՀ և ներկայացվել Հայաստանում անզեղ են դասավանդող առավել լայն հանրությանը:

Քաղաքագիտության և միջազգային հարաբերությունների բաժինը կարևորում է մագիստրոսի ավարտական թեզը և գործնական փորձառությունը՝ ուսանողներին հնարավորություն տալով առնչվելու քաղաքական աշխարհի իրական խնդիրներին: Ակնկալվում է, որ ձեռք բերվող փորձառությունը կլինի երկակի. ուսանողները կվերլուծեն քաղաքական հարցեր և կաջակցեն լուծելու Հայաստանում ծառայած հար-



Ուսանողները բարելավում են անզեղ ենի կրթությունը Ուսումնական համակարգչային կենտրոնում

տալ խնդիրները: Ուսանողների հրատարակություններից կարելի է նշել հայ փաստականների մասին ուսումնասիրությունը՝ «Դժվարությունները փախստականների ինտեգրացման և քաղաքացիության ձեռք բերման գործում» կամ Հայաստանի ֆինանսական պարտքի վերաբերյալ վերլուծությունը՝ «Հայաստանում տնտեսության զարգացման միտումները» թեմայով: Հասարակական հետազոտությունների կենտրոնը վերջերս հաջողությամբ ավարտեց Հայաստանի աղետի գոտում բնակարանային վկայագրեր ստացած անձանց շրջանում կատարած ուսումնասիրությունը, որի արդյունքները իմք ծառայեցին շարունակելու «Բնակարանների գնման վկայագիր-ծրագիրը»՝ ավելի մեծ թվով անտուն քաղաքացիների բնակարաններով ապահովելու համար: Կենտրոնը ներկայումս ուսումնասիրում է նաև Հայաստանում տեղական կառավարման մարմինների կառուցվածքը և գործունեությունը՝ մեթոդներ մշակելով կառավարման մարմինների գործունեության մեջ քաղաքացիներին առավել ընդգրկելու համար:

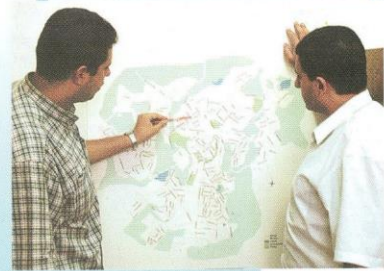
Գործարարության ջոկելը դրականորեն արձագանքեց ճեմարանի ուսանողների համար դառնալից ներկայացրած կազմակերպելու Մար Աթոռ Ա. Էջմիածնի ինդրանջին: Դասընթացը հանգամանորեն անդրադարձավ կառավարման, ֆինանսների, հաշվառման, աշխատանքի կազմակերպման և շուկայագիտության հարցերին: Ծե-

մարանի ուսանողներին հնարավորություն տրվեց ուսումնասիրել և վերլուծել աշխատանքների ռացիոնալ կազմակերպման հարցերը, որքանով որ դրանք առնչվում են եկեղեցական տնտեսության հետ: Դասընթացների նպատակն է օգնել երիտասարդ հոգևորականներին՝ ծանոթանալու տնտեսավարման արդի մեթոդներին:

ՉԵՌՆԵՐԵՑՈՒԹՅՈՒՆ

Գործարարության և կառավարման ջոկելի հավատամքն է ձեռներեցությունը: Այն շեշտը դնում է հանրահայտ ճշմարտության վրա, որ յուրաքանչյուր մարդ կարող է օրինական ճանապարհով դրամ վաստակել: Ջոկելը ուսումնասիրում է գործարարության սկզբունքները՝ ֆինանսներ, հաշվառում և շուկայագիտություն, հաշվի առնելով ներդրումների առումով և մանր ու միջին գործարարների առջև ծառայած խոչընդոտներն ու դժվարությունները: Ուսանողները հասկանում են ոչ մենաշուկային ձեռներեցության մեջ հաջողելու դժվարությունները: Նրանք ձգտում են լավատեսյակ լինել միջազգային հաշվապահական հաշվառման ժամանակակից չափանիշներին թե՛ իրենց, և թե՛ իրենց կազմակերպություններին, համաշխարհային մրցակցության պատրաստելու համար: Վարչա-հրամայական տնտեսության փոխակերպումը

ՀՊԿ-ում Երևանի շուկայի սեկտորների զարգացումը քննարկելիս



ազատ տնտեսության պահանջում է փորձագիտություն, ազնվություն, հաստատակամություն, նպատակաուղղվածություն և, հավանական է, մի փոքր էլ հաջողություն: ՀՊԿ-ի ուսանողները ներկայումս ուսումնասիրում են շուկաները, ֆինանսավորումը, գործի պլանավորումը, վաճառահանման հնարավորությունները և ներդրումները: Ավելին՝ նրանք հետազոտում են սպառողների կարիքներն ու ցանկությունները:

Սովորելով գործարար ղեկավարման ջոկելում կամ աշխատակցելով Փոլ Ավետիսյան նվիրատու հիմնադրամի կողմից ֆինանսավորվող գործարարության հետազոտման և զարգացման կենտրոնում՝ ուսանողները ձեռք են բերում գործնական գիտելիքներ և սովորում կիրառել դրանք: Գործնական փորձառությունը նպաստում է լսարանում ստացված գիտելիքի ամրապնդմանը և ուսանողի պատրաստած գործարար պլանները դարձնում ավելի իրական և կիրառելի: Անհատական նախագծերի արդյունքում կյանքի են կոչվել Լորաստեղծ նախագծեր, ինչպիսին է Հայ-Էֆ-ԷՆԸ՝ Երևանում:

Ներկայումս մի հրաշալի նախագիծ է սկսվել՝ ի դեմս «Ցափոնիկա» միջոցառման կենտրոնի: Այն կոչված է ուսումնասիրել և վերլուծել սոցիալական ձեռնարկությունների նրկատմամբ ձեռնարկատիրական մտեցումների կիրառումը: Բարեգործներին այսօր հետաքրքրում է սոցիալական ոլորտին հատկացված

օգնության արդյունքները: Զարլգ և Ազնես Դազարյանների հիմնադրամից ֆինանսավորվող այս նոր միջոցառման կենտրոնը նպատակ ունի հետազոտել և վերլուծել սոցիալական գործունեության ակնկալվող արդյունքները:

Սոցիալական գործունեության նկատմամբ ներդրման տիպային չափանիշների ներմուծումը նշանակալի գիտափորձ է Հայաստանում

Սոցիալական գործունեության նկատմամբ ներդրման տիպային չափանիշների ներմուծումը նշանակալի գիտափորձ է Հայաստանում Այս մտեցումները հաջողությամբ կիրառվում են Արևմուտքում և հատկապես ԱՄՆ-ում: Նկատի ունենալով հայկական Սփյուռքի ներուժը՝ մի շարք բարեգործական ծրագրեր կարող են Հայաստանին տալ այսպիսի պոտենցիալ առավելություն:

Առողջապահական գիտությունների ջոկելը իր գիտահետազոտական կենտրոնը, որընք ֆինանսավորվում են Չվարթ Ավետիսյան Օսանյան նվիրատու հիմնադրամի կողմից, արդեն հստակ քայլեր են ձեռնարկել նպատակային ֆոնդերի ներդրման ուղղությամբ՝ որոշակիորեն պատկերացնելով դրանցից սպասվող արդյունքները: Այդ ներդրումներից են՝ Կարո Մեղրիկյան անվան Կանխարգելիչ ակնաբուժության ինստի-



ՀՊԿ-ի շրջանավարտը ղեկավարում է էլեկտրա-թիվական գեներատորների արտադրությունը Երևանի «Սոլարեկ» ՓԲԸ-ում

տուտի հիմնադրումը և Լորթ-Մարաշ բժշկական կենտրոնի սրտի վիրաբուժական ծառայության հետ համագործակցության ծրագիրը: Առաջինը նպատակ ունի ուսումնասիրել տեսողական ախտաբանության և կուրության տարածվածությունն ու պատճառները, ճիշտ նպատակաուղղել առաջնային և երկրորդային կանխարգելմանն ուղղված ջանքերը: Երկրորդը եզակի մի լաբորատորիա է ուսանողների ուսուցման համար այնպիսի կլինիկական միջավայրում, որը փորձում է կիրառել Արևմուտքի բժշկական և գործարարական փորձը՝ միաժամանակ մշակելով և ներդնելով բուժօգնության որակի գնահատման և ապահովման համակարգեր:

ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐ

Հայաստանի հարաբերական առավելությունը, թվում է, խորապես գտնվում է տեխնոլոգիաների ոլորտի զարգացման մեջ: Նա հետամուտ կլինի նվազագույնի հասցնել իր տնտեսական անբարենպաստ վիճակը՝ ուժեղացնելով իր տեխնոլոգիական կարողությունը համաշխարհային շուկայում:

Ի լրումն իր մշտական դասընթացների, ՀԱՀ-ը արձագանքեց գործազուրկ ծրագրավորողների և տեխնիկական մասնագետների որակավորման բարձրացման կարիքին՝ դասըն-

թացներ կազմակերպելով Հայաստանի այսօրվա շուկայում անհրաժեշտ ծրագրավորման (էզզուների վերաբերյալ: Ընդլայնելով իր տեխնիկական հնարավորությունները, ճարտարագիտության բաժինը սկսում է մագիստրոսի նոր կոչում շնորհող դասընթացների ծրագիր՝ համակարգչային և տեղեկայթի գիտության ապարեզում:

Այս ծրագիրը համալրում է նոր տեխնոլոգիաների արմատավորման ոլորտում ճարտարագիտական բաժնի գործունեությունը: Օգտագործելով համակարգչային, ինչպես նաև համակարգչի աջակցությամբ նախագծման և արտադրության լաբորատորիաները, երկրաշարժակային ճարտարագիտության սարքավորումները և արևի ճառագայթման դիտարկումային կայանը՝ ճարտարագիտական հետազոտությունների կենտրոնը նախագծում է արմատավորում է Հայաստանի արդյունաբերության համար նորարարական լուծումներ:

ՀԱՀ-ն օգտագործում է նորագույն տեխնոլոգիաներ բազմաբնույթ գիտահետազոտական կարիքների համար: Օրինակ՝ Շրջակա միջավայրի պահպանման և հետազոտության կենտրոնը (ՇՄԳԳԿ), վերջերս ձեռք է բերել փոխադրովի ռենտգենյան ճառագայթների ֆլուորեսցենտային սպեկտրոֆոտոմետր, որը օգտագործվել է Երևանում, Վանաձորում, Ալավերդիում և Սևանա լճում վերցրած հողի և

Սևանա լճի արտոտվածությունը գնահատվում է Բնության պահպանության և հետազոտական կենտրոնի աշխարհագրական տեղեկատվական համակարգի միջոցով



նստվածքների 1500 նմուշներում թունավոր մետաղներով վարակվածության աղբյուրները և տարածումը որոշելու համար: Թունավոր մետաղների վերլուծության աղբյուրները արտացոլվել են աշխարհագրական ինֆորմացիոն համակարգում, հատկապես ախտահարված հատվածները հստակ ցույց տալու համար: Այս հետազոտությունը լրացնում է Կալիֆորնիայի համալսարանի (Սանթա Կրուզ) հետ ընթացիկ համագործակցությունը, որի միջոցով ՇՄԳԳԿ-ն հնարավորություն ունի օգտվելու կատարյալ լաբորատորիաներից և վերլուծական հնարավորություններից՝ ներառյալ օդի մաքրության 100 կարգի (օդի բարձր մաքրության ցուցանիշ) լաբորատորիաները, ինդուկտիվորեն միակցված պլազմային մասսպեկտրոմետրը, ինչպես նաև թերմալ իոնացման մասսպեկտրոմետրը:

Նկատի ունենալով, որ ՀԱՀ-ն իր ուսումնական գործունեությունը սկսեց՝ ունենալով AT286 մակնիշի 20 համակարգիչ՝ կարելի է հեշտությամբ գնահատել այն հսկայական աշխատանքը և նվիրումը, որ ներդրվել է համակարգչային տեխնոլոգիայի բնագավառում: Համակարգն այժմ ընդգրկում է 250 համակարգիչ, որոնք ունեն թե՛ ներքին ցանցային, և թե՛ ինտերնետային կապ: Համակարգչային ծառայություններն անվճար են ուսանողների և դասախոսների համար, իսկ հանրության համար նախատեսված է նվազագույն վճար: Օգտա-

գործելով համակարգչային տեխնիկան և ծրագրերը՝ կենտրոնը դյուրացնում է դասավանդումը, ուսումը, հետազոտական աշխատանքը և հաղորդակցությունը: Այն ձևավորել անհրաժեշտ հիմք կառավարման տեղեկատվական համակարգի համար և տեղեկատվական ռեսուրսներ է ապահովում գրադարանում: Համակարգչային միջոցները թույլ են տալիս ունենալ այժմեական, նորագույն տեղեկատվական բազա՝ տվյալներ ստանալով ուղիղ էլեկտրոնային կապով և հաճախ էլ ամբողջական հոդվածների տեսքով: Ցանցային տպիչները, գունավոր մեծ չափի տպող սարքերը, թվայնացող սարքերը և սկաներները, ինչպես նաև լաբորային սկավառակները ստեղծում են կարևոր տեխնիկատեղեկատվական հիմք բազմաթիվ օգտվողների համար:

Հասարակության և ՀԱՀ-ի խնդիրն է ժամանակակից տեխնիկական ծառայելուն մշակութային սովորույթին

Հայաստանն ունի մշակութային հարուստ ժառանգություն: Այդ մշակույթն իր մեջ կրում է մեծ արժեքներ: Հասարակության և ՀԱՀ-ի խնդիրն է ժամանակակից տեխնիկական ծառայելուն մշակութային արժեքներին: ՀԱՀ-ում ստեղծված 5-18-րդ դարերի Հայ մատենագրության թվային գրադարանի ծրագիրը՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաները՝



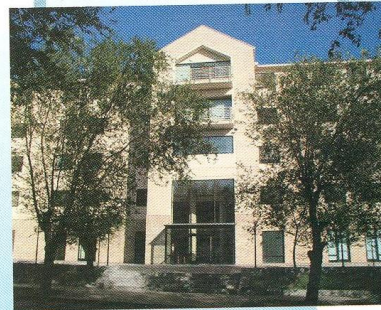
Ուսանողները կուրսային աշխատանք են կատարում համակարգչային կենտրոնում

աղքատաշարային հնարավորությունները, աշխարհի առջև բացեց հայ գրավոր մշակույթի ավագույն նմուշները: Երկու տարում քրտնաշանորեն թվայնացվեցին ծավալուն հատորներ, և ցանկացած մարդու հնարավորություն շրվեց ինտերնետի միջոցով անվճար օգտվել յրանցից: Թվային գրադարանը միաժամանակ ճայաստանն ու Ափյուռքը կամրջող նորօրյա տեխնոլոգիական կառույցներից է, որի զարգացման ու ազդեցության հնարավորություններն անսահման են (տե՛ս նաև էջ 39):

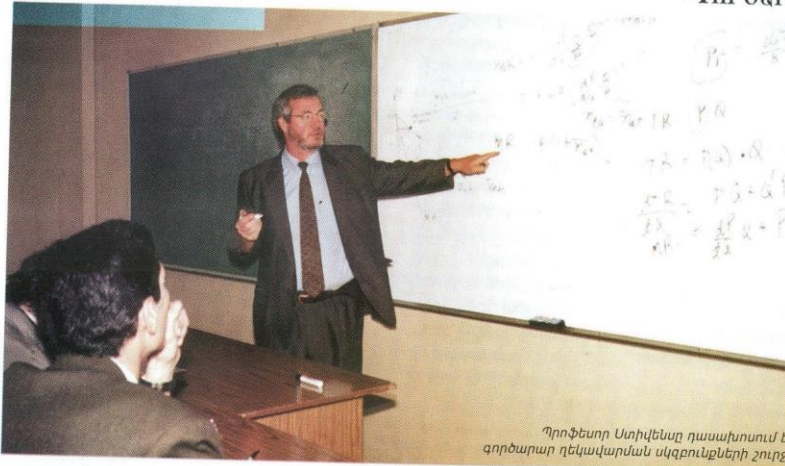
Ի վերջո, ստեղծվեց ՀԱՀ-ի կենտրոնը, որի շենքն ունի կատարյալ ճարտարապետական կառուցվածք՝ հիմնված հակաերկրաշարժային տեխնոլոգիայի վրա: Այն կառուցվեց շնորհիվ ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության առատաձեռն օժանդակության, տիկին Լուիզ Մանուկյան Սիմոնի և Շիջմանյան ընտանիքի նվիրատվության: Կենտրոնը նախատեսված է գործարարության, արդյունաբերական և ակադեմիական նպատակների ծառայելու համար: Այն ունի դասախոսություններ, մասնագիտական քննարկումներ և հավաքներ կազմակերպելու բոլոր հնարավորությունները: Դառնալով ՀԱՀ-ի կարևոր մասը՝ ՀԱՀ կենտրոնը նոր հնարավորություն ընձեռեց պետական և մասնավոր սեկտորների, ինչպես նաև հանրության հետ ՀԱՀ-ի կապերի ընդլայնման համար:

ՀԱՀ-ի գործունեության հաջորդ տասնամյակը ուրվագծվում է արդեն իսկ ձևավորված ուղղություններում: ՀԱՀ-ը շարունակաբար կվերանայի իր կառուցվածքը, գործունեության ձևերը, աշխատանքի ուղղվածությունը՝ նպատակ ունենալով առավելագույնս արձագանքել նոր խնդիրներին և մարտահրավերներին: Այն կաշխատի իր ձեռքբերումներն ու արդյունքները փոխանցել ամբողջ աշխարհին: Վաղվա սովորողը գնալով ավելի ինքնիշխան կլինի՝ օգտվելով համակարգչային ուսումնական կենտրոնների միջոցով ամբողջ աշխարհում մատչելի դարձած գիտելիքի պաշարից: Միաժամանակ, ՀԱՀ-ը աշխարհի գիտահետազոտական ինստիտուտների և անհատ անձանց հետ կապերի հետագա ամրապնդման շնորհիվ առավել կընդլայնի իր գիտական ներուժը: Շատերը կայցելեն ՀԱՀ և իրենց ներդրումը կունենան, իսկ ՀԱՀ-ը իր գիտակրթական ռեսուրսները մատչելի կդարձնի այցելուներին:

Վերջերս բացված ՀԱՀ կենտրոնի շենքը



ԳՈՐԾԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԲՈՒՄ



Պրոֆեսոր Ստիվենը դասախոսում է գործարար ղեկավարման սկզբունքների շուրջ

Գործարարության և կառավարման բոլոր (ԳԿՔ) գլխավոր նպատակն է պատրաստել ապագա գործարար ղեկավարներ: Այնպեսով է, որ նրանք կարևոր դեր կխաղան Հայաստանում ձեռներեցության զարգացման գործում կիրառելով ժամանակակից գիտելիքներ, գործարար հմտություններ և կառավարման նոր մեթոդներ:

ԳԿՔ-ն ուսուցանում է ուսանողներին լինելու

փոփոխության կրողներ՝ նրանց մեջ զարգացնելով մարդկանց լսելու, վստահություն ներշնչելու և առաջնորդելու, արդյունավետ գործելու կարողություններ: Այսօր ԳԿՔ-ն հպարտ է, որ իր ուսանողները առաջվոր դիրքեր են գրավում այնպիսի միջազգային կազմակերպություններում, ինչպիսիք են «Կոկա-կոլա»-ն, «Պրոկտեր և Գամբլ»-ը, «Ջոնսոն և Ջոնսոն»-ը, «Մարս»-ը, Համաշխարհային բանկը և այլք:

Գործարար ղեկավարման մագիստրոսի կման համար նախատեսված ուսումնական ծրագիրը ուսանողների մեջ ձևավորում է անհրաժեարևուն գործարար մտածողություն, փխիս փայտություն և հմտություն: Ապագա ձեռներեցնել նախապատրաստումը սկսվում է գործարարության ներածական դասընթացով, որի ընթացքում ուսանողներին բաջալերում են զարգացնել յուր ըինակ գործարար գաղափարներ: Այնուհետ այդ գաղափարների հիմնական սկզբունքներ կատարելագործվում են գործարար ղեկավարման մագիստրոսական ծրագրում տեսական և գործնական գիտելիքների պաշարը հարստացնելու գուզընթաց:

«Ես միշտ հավատացել եմ, որ հաստատություն իսկական արժեքը մարդիկ են, իմ դասընկեր ուսանողները, դասախոսական կազմի անդամները, որոնք սկզբում դասախոսներ էին, բայց վերջում դարձան ընկերներ, աշխատակազմի անդամները, որոնք օգնում էին մեծ կամ փոքր հարցերում...»

Ի վերջո տաք տարվա արդյունքում ՀՀ-ի անձնակազմն է իրական նվաճումների երաշխավորը:

ՆԱԵՏԻՍ ՄԵՏԵՑԱՆ
Գործարար ղեկավարման
բաժնի 1999թ. շրջանավարտ

ԳՌԾԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ՈՒ ՉԱՐԳԱՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Գործարարության հետազոտման և զարգացման կենտրոնը (ԳՀԶԿ) հիմնադրվեց՝ նպատակելու շուկայական տնտեսության անցման շրջանում Հայաստանի տնտեսական շարժացմանը: ԳՀԶԿ-ն իրականացնում է հետադարձ կապերի դասախոսների, տեղացի փորձագետների և համայնքային ավարտած ախտահարների միջոցով:

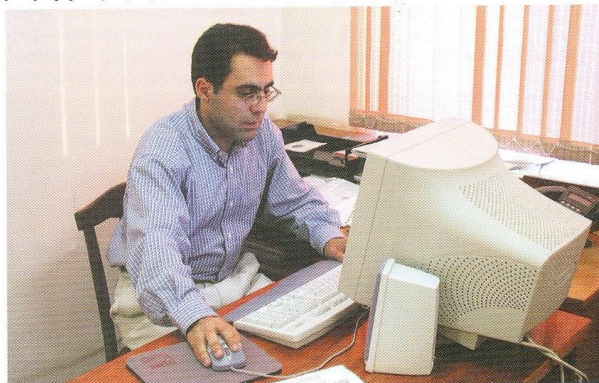
ԳՀԶԿ-ն առաջիններից էր, որ Հայաստանում ձևեց ավաիտվել «արևմտյան» խորհրդատվական ծառայությունների աշխատանքը գործարարության և կառավարման բնագավառում: Կն իր ուշադրությունը թևեռում է ինչպես Հայաստանի, այնպես էլ ողջ տարածաշրջանի վերաբերյալ գործարարության և արդյունաբերության ոլորտներում հուսալի տեղեկատվության զարգացմանը:

ԳՀԶԿ-ն կարող է նախագծել և իրագործել բազմազան ուսումնասիրություններ և հետազոտական ծրագրեր: Գրանք ներառում են գործի վերլուծությունը և պլանավորումը, գործարար նախագծերի տնտեսական հիմնավորումը, շուկայի հետազոտումը, արտադրության օպտիմալացումը, ֆինանսական վերլուծությունը, հաշվապահական հաշվառման վերափոխումը:

ԳՀԶԿ-ն իրատարակել և թարգմանել է Փ. Հոբսենի «Ինչպես վարել սեփական գործը» (1993), Փ. Գրաբերի «Նորարարություն և ձեռներեցություն» (1994), Ռ. Հելլբրատների և Լ. Թարրոուի «Տնտեսագիտություն բոլորի համար» (1995),

Փ. Սամուելսոնի և Վ. Նորդհաուսի «Տնտեսագիտություն» (1996, 1997, 2 հատորով), Ա. Նդաբեկյանի գործարարության և տնտեսագիտության

վերաբերյալ «Անգլերեն-հայերեն բառարան» (1998) աշխատությունները:



Չափոսկկա միջնորդային կենտրոնի առաջատար մասնագետ Մկրտչյանը «գործնական իրավիճակների» նախագծման ընթացքում

«Արևմտյան տիպի կառավարման հմտությունները, ծանոթությունը արևմտյան գործարարության փորձին և գործարարության էթիկային շրջանավարտներին դարձնում են չափազանց արժեքավոր և արդյունավետ: Նրանք նախաձեռնող են, ազատամիտ, պատասխանատու և ակնհայտորեն ներդաշնակ են աշխատում որպես մեկ թիմ: Թողր այս հատկանիշները բացատրում են, թե ինչու են ես շարունակում իմ հայաստանյան մասնաճյուղի ղեկավարների թվի մեծ մասը համալրել ՀԱՀ-ի շրջանավարտներով»:

Չեստ Թոմսոնսոն
Նախագահ
Թոմսոնսոնյան ինվորտ-էքսպորտ ձեռնարկություն

ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏԱԿՆ ՔՈՒՅՁ

Ճարտարագիտական բոլեջի նպատակն է իր ծրագրերի միջոցով Հայաստանում համալրել և զարգացնել ճարտարագիտական կրթությունը և դրա գործնական կիրառությունը: Ներկայումս բոլեջը առաջարկում է մագիստրոսի կոչում շնորհող երկու ծրագիր. առաջին՝ արդյունաբերական ճարտարագիտություն և համակարգչի կառավարում և երկրորդ՝ համակարգչի և տեղեկույթի գիտություն:

Արդյունաբերական ճարտարագիտության և համակարգչի կառավարում (ԱՃՀԿ) ծրագիրը իր ուշադրությունը քննուում է արտադրության և սպասարկման մեթոդների, ինչպես նաև ռեսուրսների առավել արդյունավետ կառավարման մոտեցումների և միջոցների վրա: Նրա խնդիրն է սովորեցնել մտապես համաքայլ քննադատել արագ զարգացող տեխնոլոգիաների հետ, կարողանալ ճիշտ որոշումներ ընդունել ընտրության բազմաթիվ հնարավորություններով բնութագրվող և որակն ու հուսալիությունը արժևորող մրցակցային, փոփոխական միջավայրում:

Գաղտնիքների ժամանակ ուսանողները սովորում են օգտագործել համակարգչային հատուկ ծրագրեր՝ օպտիմալացման, վիճակագրական վերլուծության, տվյալների մշակման և կառավարման, համակարգչային աջակցությամբ

նախագծման և արտադրության բնագավառներում: Հաշվի առնելով տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործման աճող միտումը՝ բոլեջը առաջարկում է նաև երկրորդ մասնագիտացում՝ տեղեկատվական տեխնոլոգիայի բնագավառում:

Համակարգչի և տեղեկույթի գիտություն

«...Մեր աշխատանքային խումբը համալրված է Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի ճարտարագիտական բոլեջի շրջանավարաներով, որոնք ունեն ուժեղ, ժամանակակից տեխնիկական, համակարգչային և լեզվական հմտություններ: Նրանք կարողացան արագ մտնել հունի մեջ և խորանալ վերականգնվող էներգիայի ոլորտում: Մենք հպարտ ենք, որ նրանք աշխատում են մեր թիմում, և վստահ ենք, որ նշանակալից դեր կունենան Հայաստանի գիտական և արդյունաբերական ներուժի վերականգնման և արդիականացման գործում»:

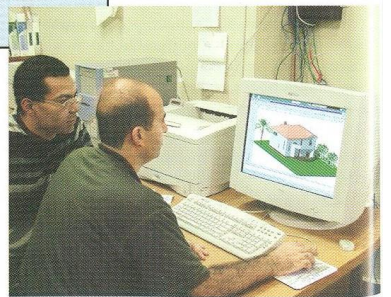
ՎԻՆՏՈՒ ԱՃՅԱՆ
Գործադիր տնօրեն
«Մոլարեն» ՍՊԸ

(ՀՏԳ) ծրագիրը օգնում է ուսանողներին ձեռք բերել Հայաստանի արդյունաբերության համակարգչային և հարակից բնագավառներում բեղունավոր դեկլարներ լինելու հմտություններ: Գրա համար շրջանավարտները պետք է ունենան տեխնիկական մեծ պատրաստվածություն տվյալ բնագավառում, ինչպես նաև խոր գիտելիքներ գործարարության, կառավարման և ձեռներեցության ոլորտում: Կլու նպատակով ծրագիրն ընդգրկում է նաև ՀՆՀ-ի մագիստրոսի կո-

չում շնորհող մյուս ծրագրերում առաջարկվող դասընթացներ:

Համակարգչի և տեղեկույթի գիտության ծրագրի նպատակն է ուսանողին ապահովել այս ոլորտի հիմնարկային խոր իմացությամբ և ծանոթացնել տեխնոլոգիական զարգացման ուղղություններին, նրա մտ զարգացնել մասնագիտական հմտություն, ինչպես նաև թիմային աշխատանքի կարողություն և պատասխանատվություն գործի նկատմամբ:

Ճարտարագիտական բաժնի համակարգչային լաբորատորիայում շիկարական կառույց նախագծելիս



ՃԱՐՏԱԳՐԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

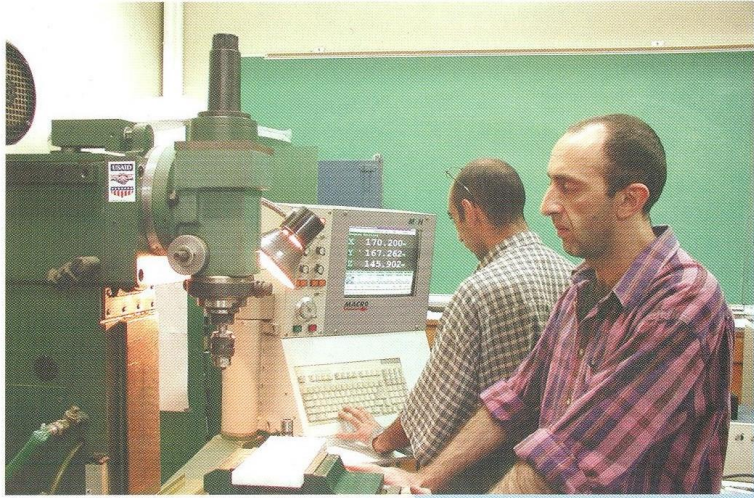
Ճարտարագիտական հետազոտության կենտրոնը (ՃՀԿ) նպատակ ունի իրականացնել հիմնարար և կիրառական հետազոտական աշխատանքներ Հայաստանի և տարածաշրջանի արդյունաբերության զարգացման համար՝ կարևոր տնտեսական և տեխնոլոգիական հիմնախնդիրների բնագավառում: Կենտրոնում է ՀՀ դասախոսներին և տեղացի գիտնականներին, ովքեր համատեղ իրականացնում են ներքին և արտաքին աղյուսակների ֆինանսավորվող նախագծեր: Կոնվեր պատրաստված ուսանողները ընդունվում են ՃՀԿ որպես կրտսեր գիտաշխատողներ, և արժեքավոր փորձ ձեռք բերում իրենց դասախոսների և փորձագետների հետ կողք-կողքի աշխատելիս:

Կենտրոնում գործում են մի շարք գիտահետազոտական ստորաբաժանումներ իրենց սարքավորումներով՝ ներառյալ ժամանակակից համակարգչային լաբորատորիան, երկրաչափի սինուլյատորը, երկու՝ ուժեղ շարժում գրանցող սեյսմոգրաֆները, համակարգչի աջակցությամբ նախագծման և արտադրության լաբորատորիան և արեզակնային ճառագայթումը գրանցող կայանը:

Կենտրոնը հաջողությանը ավարտեց մի շարք կարևոր ծրագրեր, ինչպիսիք են՝ վնասված շենքերի սեյսմիկ ուժեղացման մեթոդների հետազոտումը, ի իմաստով մեկուսացման տեխնոլոգիայի զարգացումը ինչպես հին, այնպես էլ նոր կառուցվող շենքերի համար, երկրաչափի ալիքի տարածման ուսումնասիրումը, անհամեստ մար-

միների վարքագծի և հուսալիության հետազոտումը, լազերային սկաների նախագծումը՝ դիտարկելու արևային տարրերի արատները: Ներկայումս արևային սնուցմանը ջեռուցման և բովանգման ցուցադրական մի ծրագիր է իրականացվում՝ արտուղայացի, գերմանացի և ռուս գիտնականների համագործակցությամբ: Կյա նոր

համակարգը, որը ներկայումս տեղադրվում է ՀՀ-ի փոքր դաշինքի օդափոխման համար, նորարարական տեխնոլոգիա է, որն առաջարկում է այլընտրանքային էներգիայի հնարավորություններ ինչպես Հայաստանի, այնպես էլ տարածաշրջանի երկրների համար:



Թվային ծրագրավորման կիրառումը ԵՂԿ-ի համակարգչային նախագծման և արտադրության լաբորատորիայում

ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԻՋՉՊԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՈՒՅՑ

Քաղաքագիտության և միջազգային հարաբերությունների բոլորը հիմնադրվել է Լուսին և Արշալույս Կարակաշանների նվիրատվության շնորհիվ: Երկամյա ուսումնառության այս ծրագիրը առաջարկում է զանազան դասընթացներ կառավարությունների, բաղաբաղանդության և կառավարման վերաբերյալ: Դասընթացներում ընդգրկված հիմնական թեմաների ուսումնասիրության ընթացքում ուսանողները սովորում են մտածել քննադատաբար, վերլուծել բարդ իրավիճակներ և խնդիրներ, ինչպես նաև զարգացնել գրավոր շարադրանքի հմտությունները:

Քոլեջն ունի միջճշտային մոտեցում, դրա նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել ժողովրդավարական կառավարման լիարժեք ըմբռնում տեղական, ազգային, տարածաշրջանային և մի-

ջազգային մակարդակով: Ուսումնական ծրագրի լայն ընդգրկումն ու ձկունությունը թույլ են տալիս ուսանողներին առավել լավ հասկանալ միջազգային և տարածաշրջանային բաղաբաղանդության փոխազդեցությունը, ինչպես նաև այն սոցիալ-տնտեսական խնդիրները, որոնք իրենց ազդեցությունն են թողնում Հայաստանում և նրա կառավարման համակարգում տեղի ունեցող վերափոխումների վրա:

Ուսանողներին հնարավորություն է տրված ամբողջապես ընկղմվել արևմտյան բաղաբաղանդության մեթոդների և տեսության մեջ: Ուսումնական ծրագիրը ընդգրկում է դասընթացներ հետևյալ ենթաբաժիններում՝ բաղաբաղանդության տեսություն և մեթոդներ, միջազգային բաղաբաղանդություն, հասարակական կառավարում և բաղաբաղանդության վերլուծություն:



Դր. Գալոյանը դասախոսում է ԱՊ հասարակության և բաղաբաղանդության շուրջ:

«ՀՀ-ը մեզ հնարավորություն ընձեռեց նոր ձևով սովորելու, ինչպես նաև ճանաչելու և հարցելու ասարեր դիրքորոշումներ և մոտեցումներ: Նախորդ համակարգից ստացած հիմնավոր գիտելիքներին ՀՀ-ը նոր շունչ տվեց՝ հարցեր բարձրացնելով և ստիպելով մեզ պատասխաններ փնտրել ակտիվ ուսուցման մեթոդներով»:

ԱՆՆ ԱՎՈՒՆՑ	ՀԱՄԿ ՄԵԼՈՆՅԱՆ	ԼԻԱՆ ԱՅԵԱՎՅԱՆ
Քաղաքագիտության բաժնի 1995 թ. շրջանավարտ ԱՄՆ դեսպանատան բաղաբաղանդության հարցերի գծով օգնական	Քաղաքագիտության բաժնի 1996 թ. շրջանավարտ ԱՄՆ դեսպանատան կադրերի վարչության պետ	Քաղաքագիտության բաժնի 1997 թ. շրջանավարտ ԱՄՆ դեսպանատան արարողակարգի հարցերով օգնական

Քաղաքագիտության մի շարք դասախոսներ Ֆուլբրայթ ծրագրով աշխատակցել են ԱՄՆ-ում և Հայաստանում: ԱՄՆ-ի պետական դեսպարտամենտի կրթության և մշակույթի գրասենյակի միջոցով ծրագիրը համագործակցում է Մայամիի համալսարանի հետ: «Եվրասիա» հիմնադրամիջոց ստացված դրամաշնորհը օժանդակում է հասարակական կառավարման դասընթացների և գործնական պարապմունքների զարգացմանը:

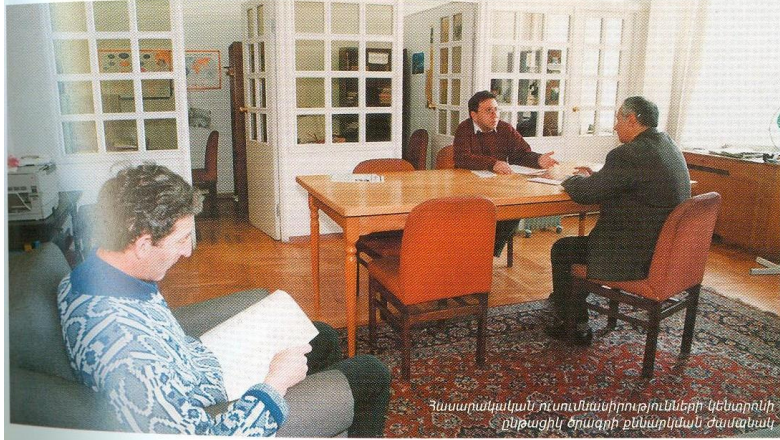
ՀԱՄԱՐԱԿԱԿԱՆ ՈՒՍԱՆՄԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

Հատարական ուսումնասիրությունների կենտրոնի (ՀՈՒԿ) նպատակն է իրականացնել Հայաստանի և տարածաշրջանի համար կարևոր սոցիալական, բաղաբաղական և իրավական հարցերի բազմաճյուղ, կիրառական հետազոտություններ: Այն հնարավորություն է ընձեռում լավագույն ուսանողներին յուրացնել բաղաբաղական վերլուծության համար տեղեկության ձեռքբերման գործընթացը: Կենտրոնը պայմանագրերի և դրամաշնորհների հիման

վրա կատարել է աշխատանքներ Վաշինգտոնի Ուրբան Ինստիտուտի, Համաշխարհային բանկի, ԱՄՆ-ի Միջազգային զարգացման գործակալության, Ամերիկյան տեղեկատվական ծառայության, ՑՈՒՆԻՍԵՖ-ի, ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագրերի, Սորոսի հիմնադրամի և այլ կազմակերպությունների համար:

Կենտրոնը անդամակցում է «Անցումային բաղաբաղականության ցանցին», որը արևելյան Եվրոպայի և ԱՊՀ երկրների հետազոտական ինստի-

տուտների ընկերակցություն է: Ներկայումս կենտրոնն աջակցում է ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության հովանավորությամբ Գյումրիի երկրաշարժի գոտում բնակարանահատկացման ծրագրերին և տեղական կառավարման մարմիններում բաղաբաղիների մասնակցության բարձրացմանն ուղղված ծրագրին: Կենտրոնում աշխատող ուսանողները դասախոսների հետ համագործակցում են ծրագրերի բոլոր փուլերում:



Հատարական ուսումնասիրությունների կենտրոնի ընթացիկ ծրագրի ըննարկման ժամկետ

«Միավորված ազգերի կազմակերպության Զարգացման ծրագրի (ՄԱԶԾ) հայաստանյան գրասենյակը իր աշխատակազմում ունի ՀԱՀ-ի երեք շրջանավարտ և երկու ուսանող: ՄԱԶԾ-ի հետ աշխատանքը պահանջում է խոր գիտելիքներ սոցիալ-տնտեսական զարգացման բաղաբաղականության և դրանց իրականացման ոլորտում, դեմոկրատիայի, պետական կառավարման միջազգային հարաբերությունների և այլ ճյուղերում տեսական իմացություն: Գիտելիքներ, որոնք ՀԱՀ-ի ուսանողները ձեռք են բերում իրենց ուսման ընթացքում: Եւ շատ ուրախ եմ, որ համալսարանի գիտակ և նվիրված շրջանավարտները իրենց ներդրումն են բերում Հայաստանի զարգացմանը և ազգերի համաշխարհային ընտանիքի լիիրավ անդամ դառնալու գործընթացին»:

ԿՐՏԵՍԱ ՅԵՂԱՆՈՒԹ
Սախվինում ՄԱԿ-ի մշտական համակարգող
ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագրի մշտական ներկայացուցիչ

ԱՌՈՂՋԱԳԱՀԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՈՎ

Հանրային առողջապահության մագիստրոսի կոչում շնորհող ծրագիրը գործակցում է Ձոնու Հովկիսի համալսարանի աշխարհահռչակ Բյուրերգ հանրային առողջապահության բաժնի հետ: Այն ուսուցանում է

«Առողջապահության նախարարության համար ՀԱՀ-ի շնորհած մագիստրոսի տիտղոսը կրթական վստահելի մակարդակի և կայուն գիտելիքի երաշխիք է: Առողջապահության նախարարությունը իր կադրային քաղաքականության մեջ վստահությունը և հաճույքով է օգտվում այդ երաշխիքից»:

Արգիս ՄԵՏՅՅԱՆ
Առողջապահության նախարար, Հայաստանի Հանրապետություն

հայտնան, ուսումնասիրության, վերլուծության և հաղթահարման համար անհրաժեշտ հիմնարար գիտելիքներ և հմտություններ: Դրանք ներառում են պլանավորումը և զննատուրը, համաձայնակալական հետազոտությունների իրականացումը, առողջությունը պայմանավորող թարր գործոնների ըմբռնումը, ինչպես մասնագետ, այնպես էլ ոչ մասնագետ ունկնդիրների հետ արդյունավետ շփվելու և ղեկավարելու ունակությունները:

Երկամյա ուսումնական ծրագիրը կոչված է ուսանողներին փոխանցել հանրային առողջապահության ընդհանուր հայեցակարգը և նրանց մեջ զարգացնել թիմային մտեցում մասնագիտական աշխատանքի նկատմամբ: Դասընթացները ուսուցանվում են ինտենսիվ և հաջորդական բաժիններով: Առաջին տարում ուսանող-

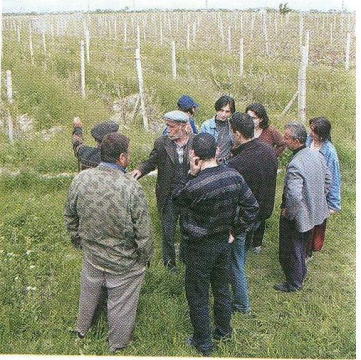
ներին ներկայացվում է հանրային առողջապահական գիտությունների ողջ համակարգը, իսկ երկրորդ տարում իրականացվում է հիմնական մեթոդոլոգիական առարկաների խորագված ուսուցում, որը եզրափակվում է ուսանողի ինքնուրույն ավարտական աշխատանքի ներկայացմամբ:

«ՀԱՀ-ի հիրավի ակադեմիական միջավայրը, որը խրախուսում է հանրային առողջապահական և համաձայնակալական նոր մտեցումներ, խթան հանդիսացավ ինչ համարձանարու առողջապահական բնագավառի ավելի խոր գիտելիքներ և կատարելագործելու իմ մտածելակերպն ու ծրագրերը: Շնորհիվ ՀԱՀ-ի՝ Հայաստանում առողջապահության բնագավառի մասնագետների մի նոր խումբ է ի հայտ եկել, որն արդեն իր ուրույն դերն ունի հանրային առողջապահության ծրագրերի զարգացման գործում»:

Նուրե ՄԱՐԳԱՐԵՅԱՆ
Հանրային առողջապահության բաժնի 1999 թ. շրջանավարտ
Առողջապահության և սնուցման ծրագրի ղեկավար
ՄԼԿ-ի մասնական հիմնադրամի հայաստանյան գրասենյակ



Հանրային առողջապահության ծրագրի ուսանողն «դերերով» քննարկման ժամանակ



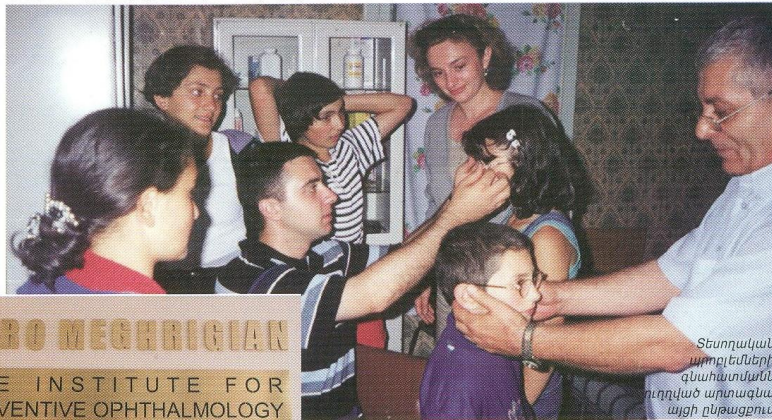
Ուսանողները արտագնա այցի ժամանակ հողագործների հետ թունաքիմիկատնե օգտագործմանն առնչվող հարցեր քննարկելու

ԱՌՈՂՋԱԿԱՎԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿ ԵՎ ՋԱՐԳԱՅՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Առողջապահական ծառայությունների հետազոտման և զարգացման կենտրոնը (ԱՅՀԶԿ) հիմնադրվել է 1995 թ. հանրային առողջապահության բազմաձևյալ բնագավառում հետազոտության ու զարգացման կարիքներին արձագանքելու համար: Վերջերս ստեղծված Ջվարթ և վեստիյան Օնանյան հիմնադրամը աֆեի մեծ նախադրյալներ է ստեղծում կենտրոնի առաքելության հաջող իրականացման համար:

ԱՅՀԶԿ-ի աշխատակազմում հիմնականում քննիչներով են Հանրային առողջապահության ծրագրի շրջանավարտները: Կենտրոնը գործնական ուսուցման հնարավորություններ է ընձեռում ՀԿՀ-ի հանրային առողջապահության ծրագրի ուսանողներին: Նրանք մասնակցել են մի շարք ծրագրերի, այդ թվում՝ խոշոր բուժինստիտուտներից մեկում բուժօգնության որակի գնահատմանը, հանրապետությունում մանկական մահացության ուսումնասիրմանը, կրթով կերակրման և սուր շնչառական հիվանդությունների բուժման պրակտիկայի գնահատմանը, հղի կանանց առողջ կենսակերպի մասին գրքուկի կազմմանն ու արձևորմանը:

Կենտրոնի երկրորդ խնդիրն է իր փորձառությանը նպաստել հանրային առողջապահությանն ընկալիս երանվառությամբների զարգացմանը: ԱՅՀԶԿ-ն հայտնի է ինչպես Հայաստանում, այնպես էլ նրա սահմաններից դուրս, որպես տարածաշրջանային մի ռեսուրս, որը զուգակցում է մեթոդաբանորեն հիմնավոր հետազոտությունների սկզբունքը՝ առողջապահական քաղաքականության մշակողներին գործնական տեղեկատվությամբ ապահովելու հետ:



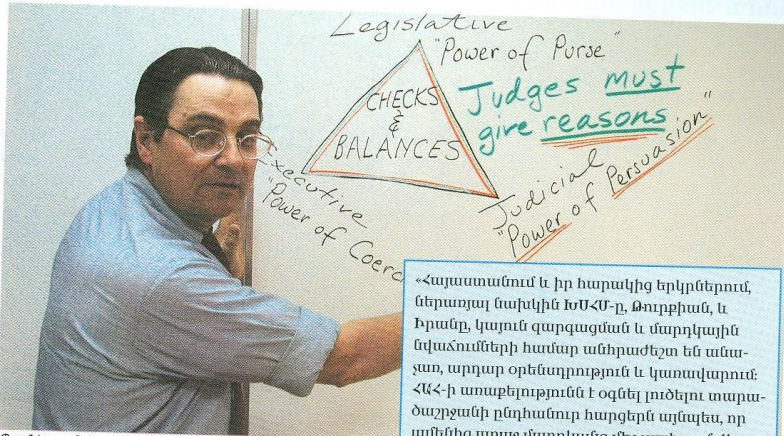
GARO MEGHRIGIAN
EYE INSTITUTE FOR
PREVENTIVE OPHTHALMOLOGY

Տեսողական պրոբլեմների գնահատման ուղղված արտագնա այցի ընթացքում

1999 թվականին Մեդիկլանների ընտանիքի նվիրատվության շնորհիվ հիմնադրվեց Կարո Մեդիկլանի անվան կանխարգելիչ ակնաբուժության ինստիտուտը: Վերջինս նպատակ է հետապնդում նվազագույնի հասցնել կորուրթումը և այսի հիվանդությունները Հայաստանում՝ ուսումնասիրելով և գնահատելով այսի ախտաբանության ներկայիս վիճակը և իրականացնելով

այնպիսի կանխարգելիչ միջոցառումներ, ինչպիսիք են՝ տեսողության զանգվածային ստուգումները, առկա խնդիրների շուրջ մասնագետների և հասարակության իրազեկության բարձրացումը, առողջապահական համակարգի զարգացումը տեղերում, որը հնարավորություն կտա ավելի արդյունավետ ձևով հայտնաբերել տեսողական արատները և կանխարգելիչ դրանց անցումը կորուրթյամբ սպառնացող վիճակների:

ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԲԱԺԻՆ



Պրոֆեսոր Ջոնսոնը բացատրում է իրավական պետության հիմնադրույթները

Իրավագիտության բաժինը հիմնադրվեց այն դրույթի հիման վրա, որ հաստատուն բարեկեցությունն ու հասարակության առողջությունը պահանջում են օրենքի վրա հիմնված կառավարում՝ սահմանադրական ժողովրդավարություն, որտեղ մեծամասնության կանոնը հավասարակշռվում է փոքրամասնության և անհատի իրավունքներով: Բաժինը իրավագիտության մագիստրոսի կոչում է շնորհում այն ու-

«Հայաստանում և իր հարակից երկրներում, ներառյալ նախկին ԽՍՀՄ-ը, Ռուսաստան, և Իրանը, կայուն զարգացման և մարդկային նվաճումների համար անհրաժեշտ են անաչառ, արդար օրենսդրություն և կառավարում: ՀՀ-ի առաքելությունն է օգնել լուծելու տարածաշրջանի ընդհանուր հարցերն այնպես, որ ամենից առաջ մարդկանց մեջ պահպանվի ավելի լավ ապագա ունենալու հույսը: Հույսը կյանքի գլխավոր շարժիչ ուժն է, բայց այն պետք է հիմնված լինի ճշմարտության բացահայտման և ճշմարտախոսության վրա: Ուստի, ՀՀ-ը պետք է միշտ հավատարիմ մնա արդար կառավարման համակարգին, օրենսդրական և կրթական բարեփոխումներին աջակցելու իր առաքելությանը»:

Պրոֆեսոր Բլեյնսոն Գ. Ջոնսոն
Գեկանի տեղակալ
Իրավագիտության բաժին

սանողներին, ովքեր ունեն նախնական իրավաբանական կրթություն, և իրավագիտական համեմատական ուսմունքների մագիստրոսի կոչում՝ մեկ այլ ոլորտում բարձրագույն կրթություն ստացած անձանց: Երկու հոսքերի ուսանողներն էլ յուրացնում են համեմատական և միջազգային իրավունքի լավագույն փորձի չափանիշները՝ նպատակ ունենալով օգնել Հայաստանին և տարածաշրջանին տնտեսապես և իրավաբանորեն զարգանալու, հասնելու իրազեկ փոխհամաձայնության՝ իրավաբանական, դատական և իրավաբանական կրթական բարեփոխումների, ինչպես նաև անցումային շրջանում իրավական կառավարմանն ուղղված այլ պահանջների վերաբերյալ:

ՀՀ-ի իրավագիտության ծրագիրը իր ուշադրությունը կենտրոնացնում է համեմատական սահմանադրական և վարչական իրավունքի վրա, ինչպես նաև համեմատական և միջազգային առևտրային իրավունքի վրա՝ ներառելով առևտրային կազմակերպությունների իրավունքը, բաժնետիրական ընկերությունների ֆինանսները և կառավարումը, պայմանագրերի կնքումը և դրանց իրականացման ավստիովումը, ինչպես նաև համեմատական սննդկազմը և վերակազմավորումը: Բաժինը ընդգրկում է նաև «խանրային իրավունքի» դարձնաբացումը, որոնք վերաբերում են խանրային միջազգային իրավունքին և մարդու իրավունքներին:

ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Իրավական հետազոտությունների կենտրոնը (ԻՀԿ) իրավագիտության բաժնի անբաժանելի մասն է: Գրանք երկուսն էլ կարևորում են օրենքի բարեփոխումները, իրավաբանական կրթության բարեփոխումը և օրենքի ու կառավարման տեղեկատվական ենթակա-

ռուցվածքի վերափոխումը այս տարածաշրջանում:

ԻՀԿ-ի գրքերի և նյութերի աճող հավաքածուն լրացվում է WESTLAW-ի բաժանորդագրությամբ, որը համեմատական և միջազգային իրավունքի վերաբերյալ ինտերնետի միջոցով մատչելի

տվյալների մեծածավալ շտեմարան է, ինչպես նաև հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով այլ տեղեկատվական շտեմարաններով: ՀՀ-ի դասախոսները, ուսանողները, շրջանավարտները և այլքա լայնորեն օգտագործում են այս գրադարանի հնարավորությունները:



«Տվեք մարդուն ձուկ, և նա կուտի այն մեկ օրվա ընթացքում. սովորեցրեք նրան ձուկ բռնել, և նա կսպասի հավիտյան»: ՀՀ-ի ամենամեծ նվաճումն այն է, որ այստեղ մենք սովորում ենք «ձուկ բռնել» և հավիտյան ապրել: Մենք միշտ վստահ ենք եղել, որ Հայաստանը կկարողանա գոյատևել անցման շրջանի դժգոյար պայմաններում, բայց այդ հույսն այժմ ամրապնդվում է գիտելիքների և վստահության շնորհիվ: ՀՀ-ում ուսանած իմ երկու տարիները թեպետ դժվար, բայց եետաբերիչ էին՝ լայն ճանաչողության մի փորձառություն, որի շնորհիվ ես առավել զարգացա թե՛ որպես անձ, թե՛ որպես ուսանող, և թե՛ որպես իրավագիտության դասախոս»:

Էլենուկ Մարուսյան
Իրավագիտության բաժնի 1999 թ. շրջանավարտ
Իրավագիտության դասախոս, ՀՀ

Պրոֆեսոր Վայմանը իրավագիտության բաժնի ուսանողների հետ նախագծի քննարկման ընթացքում



հոսանցական անգլերեն սովորելիս

Անգլերեն լեզվի ծրագրերի բաժինն առաջարկում է «Անգլերենի ուսուցումը որպես օտար լեզու» վկայական շնորհող, ինչպես նաև Անգլերեն լեզվի արագացված ուսուցման ծրագրեր: Ուսումնական ծրագրերը կազմված են ԱՄՆ և արտասահմանյան այլ ուսումնական հաստատությունների նմանատիպ դասընթացների պահանջներին և չափանիշներին համապատասխան:

ԱՌԻՕԼ մագիստրոսի կոչում և վկայական շնորհող ծրագրերը նախատեսված են բավարարելու անգլերեն շրջանի կրթական համակարգի կարիքները: Ներկա դարաշրջանում, երբ անգլե-

րեն համարվում է միջազգային լեզու՝ գործարար աշխարհում դիվանագիտության, գիտահետազոտական և այլ մասնագիտական ոլորտներում, հրամայական պահանջ է, որ ուսումնական ծրագրերի, դասագրքերի և բնութագրերի կատարելագործումը, ինչպես նաև ապագա ուսուցիչների նախապատրաստումը հիմնված լինի լեզվաբանական, մանկավարժական և սոցիոլոգիական ամենակատարյալ և առաջադեմ սկզբունքների վրա:

Գնալով ալգլի E մեծանում ՀԱՀ-ի ԱՌԻՕԼ ծրագրի այն շրջանավարտների թիվը, ովքեր առաջատար պաշտոններ են զբաղեցնում և առանցքային դեր կատարում Հայաստանում անգլերեն լեզվի ուսումնական ծրագրերի զարգացման գործում: Ակնկալվում է, որ ՀԱՀ-ի ԱՌԻՕԼ ծրագրերը հետագայում նման դեր կխաղան նաև տարածաշրջանում:

Անգլերեն լեզվի արագացված ծրագրի նպատակն է ուսանողներին նախապատրաստել ՀԱՀ-ի հիմնական ծրագրերի համար:

«Ըստ ժամանակակից չափանիշների» ՀԱՀ-ի Անգլերենի որպես օտար լեզվի դասավանդման ուսուցիչների պատրաստման ծրագիրը լավագույնն է ԱՊՀ-ում գործող ինձ հայտնի ծրագրերից»:

Ռուբ Է Փեթրոսյան

Տարածաշրջանում անգլերեն լեզվի հրահանգիչ ԱՄՆ դեսպանատուն, Տաշքենտ, մագրեկատան

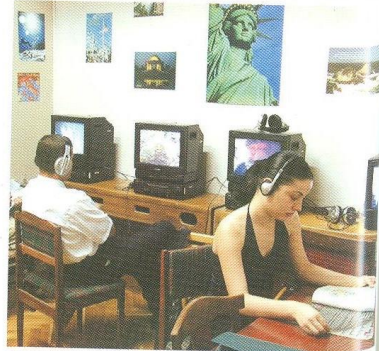
ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՎԻ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԲԱԾԻՆ

«Մեր ինստիտուտի խոր անշուշտփելի փոփոխությունները բախան են շրջափելի արդյունքների հասնելու համար: ՀԱՀ-ի իրական ազդեցությունը մեզ վրա այդ անշուշտփելին է, որի միջոցով կյանքի է կոչվում շրջափելին»:

Կարեն Ստեփանյան

Անգլերենի որպես օտար լեզվի դասավանդման բաժնի 1999թ. շրջանավարտ ՀԱՀ Անգլերեն լեզվի ծրագրի դասախոս

Ուսանողները Անգլերենի կատարելագործման կենտրոնում ինքնուրույն աշխատանքի ժամանակ



ԵՎ ՀԵՏԱԳՈՏԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆՆԵՐԸ

ՀԱՏՈՒԿ ԳԱՐՆԵԱԿՑՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

Հատուկ դասընթացների ծրագիրը թույլ է տալիս ապահովել արավելագույն ձևափոխություն և նորարարություն կրթության մեջ: Ծրագիրն ընդգրկում է դասավանդողներին շարք և դասընթացներ գտնազան թեմաներով՝ սկսած հայկական արվեստից ու Հարավարևմտադարձությունից, մինչև հաշվապահական նոր համակարգի սկզբունքների կիրառումը Հայաստանում: Կն հրավիրում է մասնագետներ ինչպես Հայաստանից, այնպես էլ արտասահմանից, դասախոսելու և հարց ու պատասխանի միջոցով ազատորեն շփվելու հանրության հետ: Հատուկ դասընթացների ծրագրի դասախոսությունները հայերեն և անգլերեն լեզուներով տեղադրվում են ինտեր-

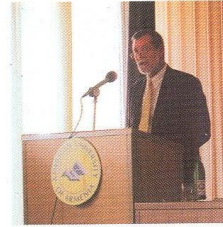
նետային էջի վրա (www.aqa.am/extens.htm): Բննարկումների էլեկտրոնային բաժինը օգտագործվում է մտքերի ազատ փոխանակության համար, անկախ բնակավայրից: Հատուկ դասընթացները կարելի էր դեր ունեն Հայաստանի կրթական համակարգում: Մի քանի ժամից մինչև մի քանի ամիս տևող այս դասընթացները ընդգրկել են անգլե-

«Հաճելի է և անհրաժեշտի գուցակցում մեզ տրված է մի բացառիկ հնարավորություն՝ ընդլայնելու անգլերեն լեզվի մեր գիտելիքները»:

Նուրի Գրեյսեյան

Գյումրիում կազմակերպվող Հատուկ դասընթացների ուսանող

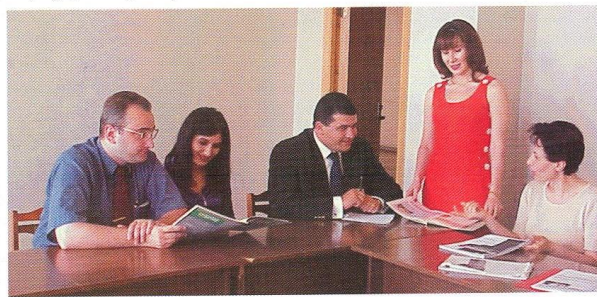
րեն լեզվի ուսումնասիրությունը, գործարարությունն ու ֆինանսները, համակարգչային ծրագրերի օգտագործումը, կառավարման բաղաբաղանությունը, օտարների համար հայերենի ուսուցումը և այլ դասընթացներ:



ԱՄՆ դեսպան Մայք Լենոքը ունկնդիրների հարցերին պատասխանելիս

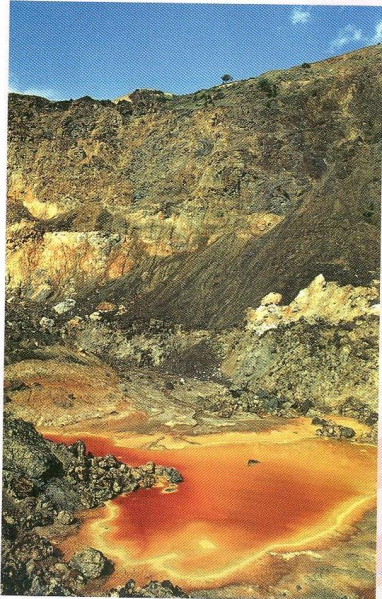
Հատուկ դասընթացների ծրագիրը կանոնավոր պարավումներ է վարում նաև Գյումրիում, Մայիսակում և Վանաձորում: Գործարարության, ֆինանսների, հաշվապահության և կառավարման վերաբերյալ դասընթացները կազմակերպելու համար ծրագիրը դրամաշնորհ է ստացել Եվրասիա հիմնադրամից: Ծրագիրը ֆինանսավորվել է նաև ամառում նվիրատուից, Գյումրիում անգլերեն լեզվի դասընթացներ կազմակերպելու համար: Կն դասընթացները կանոնավոր գործել են 2000 թվականի սեպտեմբերից:

Ապագա պլանները ուղղված են օժանդակելու գրոսաշրջության ոլորտում Հայաստանի ներուժի քարկալմանը: Սա կպահանջի նոր քազմակողմանի մոտեցում դասընթացների բովանդակության և կազմակերպման, ինչպես նաև մասնագետ փորձագետների քննդրկման առումով: Հատուկ դասընթացների ծրագիրը անընդհատ ձգտում է բարելավել ծրագրի որակը՝ առավել օգտակար լինելու շարունակ ավելագույն հաճախորդներին:



Հատուկ դասընթացների բաժնի կողմից հանրության համար կազմակերպվող դասերից մեկի ընթացքում

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՊԸ-ՊԸՆՄԱՆ ԵՎ ՀԵՏԱԶՈՏՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ



Կապակի շրջակայքում գտնվող բաց հանքի թթվայնացրած ջրերը. Դայաստանի մակերեսային բնության թունավոր մետաղներով աղտոտման աղբյուրներից մեկը

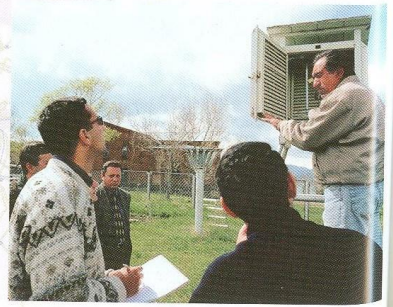
Շրջակա միջավայրի պահպանության և հետազոտման կենտրոնը (ՇՄՊ-Կ) նպաստում է բնապահպանության գործին՝ կրթության, հետազոտական աշխատանքների և հասարակական գիտակցության բարձրացման միջոցով: ՇՄՊ-Կ-ն մեծահոգաբար ֆինանսավորվում է պրն. Սարգիս Հակոբյանի կողմից. կենտրոնի գործունեությունը Հայաստանի բնության պահպանությանն ուղղված նրա ջանքերի վառ դրսևորումն է:

Կենտրոնը ՀԸ-ի գանձազան ծրագրերում ընդգրկված ուսանողներին դասավանդում է բնապահպանական դառնություններ: Բացի այդ, այն իրականացնում է Հայաստանի շրջակա միջավայրի հիմնարար և կիրառական հետազոտություններ, ապահովում մասնագիտական փորձառության հնարավորություն և խորհրդատվություն շրջակա միջավայրի պահպանության մասնագետների համար, շարունակական երկխոսություն վարում համապատասխան հասարակական կազմակերպությունների, տեղացի գիտնականների և միջազգային կազմակերպությունների հետ:

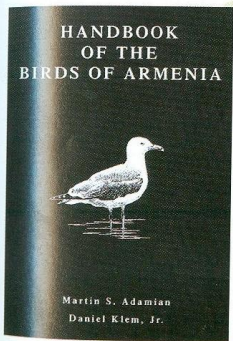
Ուսանողների հետազոտական աշխատանքները վեր են հանել Երևան քաղաքի և Մևանա լճի թունավոր մետաղներով աղտոտվածության աղբյուրներն ու աստիճանը: Կենտրոնի կողմից կազմակերպված կոնֆերանսները հանգեցրել են այն համաձայնությանը, որ Հայաստանի կլոր-

թական ծրագրերում բնապահպանական դաստիարակությունը պետք է ունենա նոր ուղղություն և լինի խորացված: Այս ծրագիրը գտնվում է Հայաստանի Լճագլին ժողովի կողմից բնապահպան փուլում: Իսկ հանտրակվական և միջազգային կազմակերպությունների հետ կենտրոնի կատարած աշխատանքի արդյունքում Հայաստանը վերջերս ստորագրեց Վարիուսի կոնվենցիան, որը պարավորեցնում է կառավարությանը քաղաքացիներին լիարժեք տեղեկություններ տալ Հայաստանի բնապահպանական իրավիճակի վերաբերյալ: Միաժամանակ Հայաստանի թոշուների վերաբերյալ հասուն կշարունակական ծրագիրը ամուր հիմք է տոեղծել շրջակա միջավայրի պահպանության և կրթության համար:

Մևանա լճի օդերևութաբանական կայանի ուսումնասիրման գործնական պարապմունքի ժամանակ

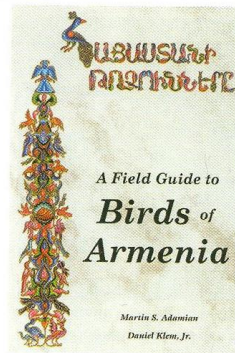


«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԹՈՂՈՒՆՆԵՐԸ» ԾՐԱԳԻՐԸ

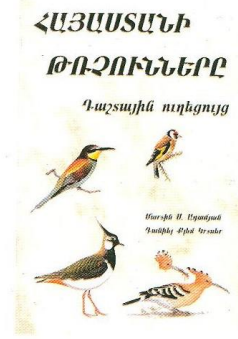


Գիտական ձեռնարկ Հայաստանի թռչունատեսակների վերաբերյալ

«Հայաստանի թռչունները» ծրագիրը շրջակա միջավայրի պահպանության կենտրոնի առաջին ծրագրերից է: Այն նպատակ է հետապնդել փաստագրել Հայաստանի թռչնաշխարհը և մարդկանց գիտակցության մեջ խթանել Հայաստանի կենդանական աշխարհի և թռչնաշխարհի պահպանության կարևորությունը: Ավելի քան 300 թռչնատեսակ կա Հայաստանում, որը պայմանավորված է հանրապետության կլիմայական գոտիների բազմազանությամբ և թռչունների յուրահանապահներին մոտ լինելով: Այսպիսի բազմազանությունը բնոգծում է խոցելի կենսամիջավայրերի պահպանության և Հայաստանի թռչնաշխարհի բնադրագաղթյունների ստույգ հաշվառման կարևորությունը: Ընդ այսօր նախագիծը հրատարակել է «Հայաստանի թռչունները. դաշտային ուղեցույցը» (անգլերեն, 1997թ.), «Հայաստանի թռչունները. գիտական ձեռնարկը» (անգլերեն, 1999թ.), «Հայաստանի թռչունները. նախագծի տեղեկատու բարակցը» (1999թ.) և «Հայաստանի թռչունները. դաշտային ուղեցույցը» (հայերեն, 2000թ.): Այս աշխատությունները կարևոր աղբյուր են Հայաստանում բնապահպանական գիտակցություն ձևավորելու գործում և օգտագործվում են թռչնաշխարհի վերաբերյալ հանրության գիտելիքների զարգացման, ինչպես նաև բնապահպանման հարցերում նրա ակտիվ կենսադիրքի ապահովման ուղղությամբ:



Հայաստանի թռչունների դաշտային ուղեցույցեր



Վազսային ուղեցույց

«Կ-ի Փափագյան գրադարանը (ՓԳ) կրում է բարերարներ Միսնն և Բինա Կրման Փափագյան ընտանիքի անունը: Կն սպասարկում է ոչ միայն «Կ-ին, այլև հասարակության լայն զանգվածներին:

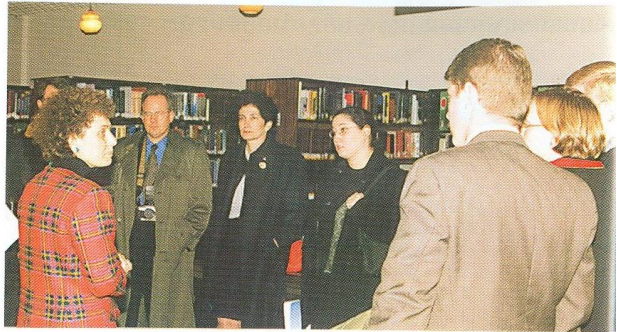
Գրադարանի հավաքածուի նշանակալի մասը նվիրաբերված է երջանկահիշատակ ամերիկահայ գրող Անդրանիկ Անդրեասյանի, ինչպես նաև նախկին Հայկազյան համալսարանի բոլեջի և Հայաստանում ԱՄՆ դեսպանատան տեղեկատու միջոցների կենտրոնի կողմից: Էլեկտրոնային հանրամատչելի կատալոգը հասանելի է ՓԳ-ում տեղադրված համակարգիչների միջոցով: Իր հավաքածուի մեծ մասի համար գրադարանը վարում է ազատ մուտքի քաղաքականություն:

Գրադարանի ընթերցողները կարող են օգտվել թագմազան էլեկտրոնային շտեմարան-

«Կ-ի Փափագյան գրադարանը ոչ միայն Հայաստանում, այլև Հարավային Կովկասում ամբողջապես ավտոմատացված առաջին գրադարանն է: Ժամանակակից գրադարանների աշխատանքին ծանոթանալու համար կարիք չկա դրանք փնտրել հեռավոր արաստահանեցան երկրներում: Կն լավ օրինակ է Հայաստանի շատ գրադարանների համար»:

ՆՆՐՍՄԱ ՀԱՅՐԱԳԵՏՅԱՆ
 Խախագահ
 Հայկական գրադարանների միություն

ԱՄՆ կոնգրեսի պատվիրակությունը Փափագյան գրադարանում

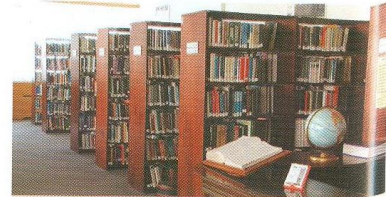


ներից: ՓԳ-ն առաջիններից մեկն էր, որ Հայաստանի «Արևբա» կազմակերպության հովանու ներքո գործող «Ինտերնետի օգտագործման և ուսուցման» ծրագրի հետ համատեղ հիմնեց ինտերնետից ազատ և անվճար օգտվելու կենտրոն՝ հանրության լայն շրջանների համար:

ՓԳ-ի վերջերս վերակառուցված ներքնահարկում գրապահարանների հետ մեկտեղ ստեղծվել են նաև առանձնատեղակներ խմբային բնակարանների և պարապմունքների համար, ինչպես նաև տեղեկատու կենտրոն տեսաձայնային նյութերի, լազերային սկավառակների դիտման համար:

Ի լրումն դասընթացների և հետազոտական աշխատանքների համար կարևոր հիմնական հավաքածուների՝ ՀԿ-ի գրադարանային

համակարգը աշխատում է առավել ընդլայնել տեղեկատվության մատչելիությունը էլեկտրոնային միջոցների շնորհիվ: Գրադարանը նաև ձգտում է ներմուծել ժամանակակից տեխնոլոգիաների օգտագործման վրա հիմնված սպասարկման նոր ձևեր:



Գրադարանի տեղեկատվական բաժինը և գլխավոր սրահի գրադարակները

ԹՎԱՅԻՆԱՅԵՆԵԼՈՎ 5-18-ՐԳ ՂԱՐԵՐԻ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ-ում 1999 թ. Մատենադարանի և Գիտությունների ազգային ակադեմիայի աշխատակիցներից կազմված խմբով ստեղծվեց 5-18-րդ դարերի հայ մատենագրության էլեկտրոնային գրադարանը: Կնս եզակի ծրագրի իրականացումը հնարավոր է դարձել Ալիս Օհանասյանի նվիրատվությամբ: Թվայնացվել է մոտ 500 հատոր գիրք, որի մոտ կեսն արդեն ազատ մատչելի է ինտերնետում: www.digitlib.am

Ինտերնետում էլ սահմանված մրցանակներ և «Պոդոլյան և որդիներ» հիմնադրամի ուսկն մեղային:

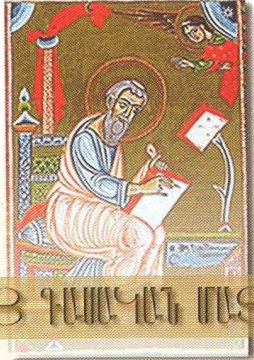
Հայ դասական մատենագրության թվային գրադարանը 2001 թ. մայիսին արժանացավ ՀՀ նախագահ Ռ. Քոչարյանի կողմից «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների բնագավառում 2000 թ. ավարտված լավագույն աշխատանքի համար» սահմանված մրցանակին և «Պոդոլյան և որդիներ» հիմնադրամի ուսկն մեղային:

թյուն՝ հաշվի առնելով նաև տեքստերի ժամանակագրությունը:

Հայ դասական մատենագրության թվային գրադարանը 2001 թ. մայիսին արժանացավ ՀՀ նախագահ Ռ. Քոչարյանի կողմից «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների բնագավառում 2000 թ. ավարտված լավագույն աշխատանքի համար» սահմանված մրցանակին և «Պոդոլյան և որդիներ» հիմնադրամի ուսկն մեղային:



ՀՀ նախագահ Ռ. Քոչարյանի կողմից «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտում 2000 թ. լավագույն աշխատանքի համար» սահմանված պարգևի հանձնման արարողությունը



Ալիս Օհանասյանի մեկնատրեանը է իշտակ նորակ, Լուսիս և Յոն Օհանասյանների

ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

CLASSICAL ARMENIAN LITERATURE

Sponsored by Alice Ohannasian

In Memory of Nurses, Lucia and John Ohannasian

Թվային գրադարանի ինտերնետային էջը

«Ամենօրյա ազատ մտաքը ինտերնետի քնդարձակ աշխարհի ինձ և մյուս ուսանողներին ապահովում էր յարանային բնարկումների և կուրսային աշխատանքների համար անցափ օգտակար տեղեկատու նյութերով: Օգտագործելով տարբեր միջազգային տեղեկատվական գործակալությունների և գրադարանների ինտերնետային էջերը՝ տվյալների վերլուծել և յուրացնել աշխարհի տարբեր մասերում տեղի ունեցող իրադարձությունները: «Անասիան» մուտքն էնտերնետի ցանցին իրականությունը ձանաչելու գերազանց փորձառություն էր ինձ համար ուսանողության տարիներին: Ես այլևս չեմ բաժանվում էնտերնետից»:

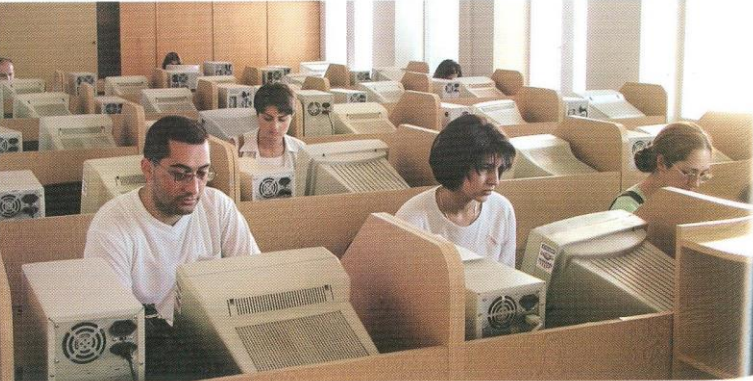
Լուսիս ՀԱՄԱՅՆ
Քաղաքացիությունը բաժնի 2000թ. շրջանավարտ Թուֆեյնյան Հնկերությունների Տեղեկատվության և հասարակության հետ կապերի տնօրեն

Համակարգչային կենտրոնը տրամադրում է համակարգչային միջոցներ և ապահովում նրանց սպասարկումը, անց է կացնում նախապատրաստական ծրագրի ուսանողների ուսուցում, գարգացնում է համայնարանի կառավարման տեղեկատվական համակարգը:

Համայնարանի համակարգչային ցանցը տարածաշրջանում ամենահզորներից է: Կնս ապահովում է ուսումնական և աշխատանքային դյուրամատչելի միջավայր: Բացի հիմնական համակարգչային յարքատորիայից, համայնարանն ունի նաև ժամանակակից ուսումնական յարքատորիա, որը զինված է թանդերթը լինգաֆոնային յարքատոր սարքավորմամբ: Վերջինս

տրամադրում է անգլերեն լեզվի, քաղմական համակարգչային կիրառական ծրագրերի և ծրագրավորման լեզուների դասավանդման համար շատ արդյունավետ միջավայր և միջոցներ, ինչպես նաև ապահովում է ինտերնետային կապ:

Ուսանողները կարող են անվճար օգտագործել համակարգչային միջոցները ամբողջ տարվա ընթացքում: Ուսանողներին և աշխատակիցներին առաջարկվող համակարգչային ուսուցումը ունի լայն շրջանակ և ընդգրկում է համակարգչային գրագիտության ներածությունից մինչև մասնագիտացված համակարգչային ծրագրերի մշակումը և կիրառական դասընթացները:



ՀՀ համակարգչային կենտրոնը ինտերնետ օգտագործելու է տնային հանձնարարությունների և ինտերնետից օգտվելու համար



Ատողջապահական ակումբի կողմից դեպի Արագած սար կազմակերպված արշավի ժամանակ

ՀՀ-ի կյանքը ընդգրկում է ուսանողականներուն միջոցառումներ: Անենամյա արդյախի մի իրադարձություն է ապագա դիմորդների համար կազմակերպվող «Բաց դռների օրը», որը հնարավորություն է տալիս հանդիպել դասախոսներին և համալսարանի աշխատակազմին, տեղեկանալ ՀՀ-ի ծրագրերին և ծառայություններին, պատասխաններ ստանալ իրենց հետաքրքրող հարցերի շուրջ:

Անգլերեն լեզվի ակումբը ուսանողներին հնարավորություն է ընձեռում զարգացնել և կատարելագործել իրենց անգլերեն լեզվի բանավոր և գրավոր հմտությունները:

Էկոլոգիական ակումբը նպատակ ունի բաջալերել ուսանողներին զբաղվելու Հայաստանի շրջակա միջավայրի ուսումնասիրությամբ: Այս

ակումբը խրախուսում է ուսանողների մասնակցությունը այնպիսի հանրային ծրագրերին, որոնք բարձրացնում են բնապահպանական մրտածողությունն ու գիտակցությունը և կարող են նպաստել այս ոլորտում խնդիրների լուծմանը:

Իրավաբանական ակումբը հիմնադրվեց ինքնաբերաբար, երբ ուսանողները օգնեցին մի անբաստանայի, որը բրեական դատական համակարգի համար մի ոչ սովորական գործի մեջ էր ներթափված: Այժմ ուսանողները մտադիր են հետամուտ լինել դատական բարեփոխումների և իրավաբանական կրթության բարեփոխումների իրագործմանը Հայաստանում և տարածաշրջանում:

Ատողջապահության ակումբը միջոցառումներ է կազմակերպում ՀՀ-ի համայնքի, դասախոսների, ուսանողների և ամբողջ անձնակազմի համար: Ակումբի միջոցառումները ներառում են արշավները, սպորտային մրցումները, աերոբիկայի դասերը և ատողջապահական հարցերի վերաբերյալ դասախոսություն-քննարկումները:

Շրջանավարտների տարեկան ճաշկերույթը մեր ավանդույթ է: Այն տեղի է ունենում համալսարանում դիպլոմների և գիտական աստիճանների հանձնման շաբաթվա ընթացքում և նպատակ ունի միմյանց ծանոթացնել հին և նոր շրջանավարտներին, ինչպես նաև տոնել ձեռք բերված նոր հաջողությունները: Սա ուրախության և զվարճանքի մի երևյալ է ինչպես նախորդ և ներկա շրջանավարտների, այնպես էլ դասախոսների և ամբողջ աշխատակազմի համար:



ՀԱԳ-ը մասնակցում է բաղաջային շաբաթօրյակին



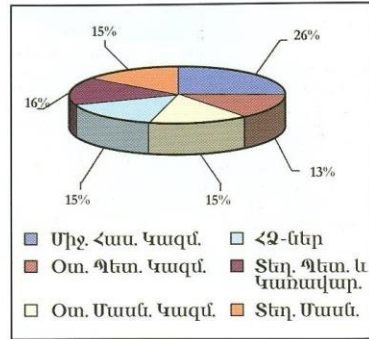
Շրջանավարտների 2000թ. հավաք-ճաշկերույթի ժամանակ

ՀՀ-ի շրջանավարտներից շատերը աշխատում են Հայաստանում՝ բուն ավարտելուց հետո պատասխանառու պաշտոններ զբաղեցնելով պետական կառույցներում, արտասահմանյան ներկայացուցչություններում, հասարակական կազմակերպու-

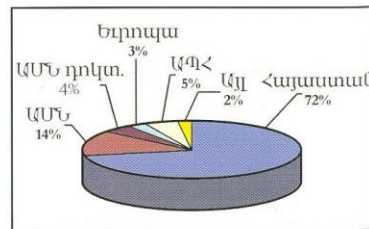
թյուններում, ինչպես նաև մասնավոր ձեռնարկություններում: Ոմանք նույնիսկ սկսել են իրենց սեփական գործը, ուսումը շարունակել են դոկտորական ծրագրերում և դրվատանքի արժանացել իրենց ազատամյալ և առաջադեմ աշխարհայացքի շնորհիվ:



ՀԱԳ-ի շրջանավարտները կարող պաշտոններ են զբաղեցնում տարբեր ձեռնարկություններում, ինչպիսիք են Երևանի Կոկտեյլի գործարանը, «Մշակ» և «Կիսաֆիր Տեխնոլոգի» ընկերությունները



Հայաստանում աշխատող շրջանավարտների բաշխումը՝ ըստ գրադվածության ոլորտների



ՀԱԳ շրջանավարտների (1993-2001թթ.) բաշխումը՝ ըստ աշխարհագրության

1993

ԳՈՐԾԱՐԳՐ ԳԵԿՎԱՐՄԱՆ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ

Ամիրյան Կրկաղի Ա. Ավագյան Կրամ Խ. Ավետիսյան Էլեոնորա Ռ. Ավետիսյան Հասմիկ Ֆ. Բոլաջյան Ջարար Ծ. Գրիգորյան Նելլի Գ. Եղիազարյան Գագիկ Գ. Երվանդատյան Հրաչյա Լ. Զարգարյան Կրմեն Ա. Թամարյան Կլեբ Ա. Թարխանյան Անահիտ Ա. Հակոբյան Կրա Լ. Հակոբյան Դավիթ Գ. Հովակիմյան Կրմեն Գ. Հովհաննիսյան Ջուհար Հ. Դազարյան Տիգրան Ֆ. Դևոնդյան Հասմիկ Ս. Դուլայան Մարինե Հ. Մանուկ Հակոբյան Վազգեն Հ. Մանուկյան Գարեգին Ռ. Մանուկյան Էդվարդ Գ. Միքայելյան Արմենակ Գ. Մնացականյան Բաբկեն Ց. Ծահիդյան Սուրեն Մ. Չիլիճգարյան Կրորտ Կ. Չիլիճգարյան Համբարձում Հ. Պատյան Հայկ Վ. Պետրոսյան Գևորգ Խ. Պողոսյան Հարություն Ա. Սահակյան Հրանտ Գ.

Սահակյան Սուսաննա Ն.* Սանդրոսյան Գեղամ Մ. Մարգարյան Նունե Ց. Մարգարյան Կարինե Ե. Վահրադյան Կրմեն Գ. Տեր-Իսրայելյան Վաղիմ Ա. Տեր-Ղազարյան Քրիստինա Ի. Օրոյան Անահիտ Վ.

ԱՐԳՑՈՒՆՔԵՐԱՎԱՆ ՄԱՐՏԱՐԳՐԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ

Բաղդասյան Կրմեն Ա. Բաղդասարյան Մարինա Ե. Գաբրյան Կարեն Գ. Լարսյան Կրորտ Ռ. Հակոբջանյան Մարգարիտա Է. Հովհաննիսյան Աշոտ Վ. Հովհաննիսյան Մարգարիտ Կ. Դազարյան Ներսես Ս. Մկրտչյան Աշոտ Մ. Մուքիսյան Գրիգոր Մ.*

ԵՐԿՐԱՆՔԵՐՎԱՅՑՈՒՆ ՄԱՐՏԱՐԳՐԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ

Աղազարյան Ռուզան Ռ. Բելոբրևկյան Մայա Է. Գևորգյան Լուսինե Ս. Մարտիրոսյան Կրմեն Ֆ. Քեչիչյան Պետրոս Գ.

1994

ԳՈՐԾԱՐԳՐ ԳԵԿՎԱՐՄԱՆ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ

Աղազարյան Կրամ Ռ. Կլազարդովա Ալինա Ա. Կլանակյան Նորա Հ. Կլապտյան Կրամ Ա. Կվետյան Դիաննա Կ. Գագիդյան Հասմիկ Վ. Գալուստովա Կարինա Ս. Գասպարյան Աննա Ց.* Գասպարյան Կարեն Կ. Գևորգյան Աննա Հ. Գևորգյան Կրմեն Ռ. Գևորգյան Նունե Հ. Դանիելյան Գագիկ Վ. Դավթյան Դավիթ Ս. Եղանյան Փելիքս Ռ. Եմբրյան Աղասի Է. Խաչատրյան Կրմեն Է. Խաչատրյան Նունե Լ. Կիրակոսյան Վահ Ռ. Կոտարյան Վիդուիմիր Գ. Հակոբյան Թարուշ Ե. Հակոբյան Սրբուհի Ե. Համազասպյան Կրա Ա. Հարությունյան Կրորտ Վ. Հարությունյան Վահան Է. Հովհաննիսյան Կրմեն Գ. Դազարյան Մարինե Լ. Դահիանյան Անի Լ. Դարավյուզյան Միսակ Հ. Խաղարյան Լուսինե Ա.

Մանուկյան Մամվիկ Լ. Մանուկյան Սևակ Ռ. Մարգարյան Լուսինե Ս. Մարգարյան Տիգրան Ն. Մարտյան Կրայիկ Հ.



Մարտիրոսյան Տադևոս Ա. Մկրտչյան Գագիկ Հ. Մուրադյան Զեմնա Խ. Մուրադյան Մամվիկ Ա. Շահիդյան Կրմեն Վ. Պատրոսյան Սերգեյ Վ. Սարգսյան Կորինե Ց. Սարգսյան Բազրատ Հ. Սարգսյան Գոհար Ս. Սարգսյան Կարեն Հ. Սարգսյան Նաիրա Գ. Սարոյան Նարինե Ա. Սիմոնյան Նաիրա Ա. Սուվարյան Կրմեն Ց. Տիգրանյան Էլիզա Ա.



ԱՐԳՑՈՒՆՔԵՐԱՎԱՆ ՄԱՐՏԱՐԳՐԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ

Գասպարյան Անուշ Վ. Գյուլբուրդյան Գագիկ Լ. Դուրիդյան Մասաննա Ռ. Իսախանյան Ռուբեն Կ. Կրորտյան Հրաչյա Հ. Համարյան Կրտակ Ռ.* Հայրուստյան Կրորտ Վ. Հասարթյան Մարուշ Ա. Հարությունյան Գևորգ Ռ. Հովհաննիսյան Միքայել Վ. Մամվիկյան Ռուզաննա Շ. Միրզախանյան Լիլիթ Ռ. Ցաղուբյան Կրմեն Ռ. Մարտյան Կրմեն Ռ.

ԵՐԿՐԱՆՔԵՐՎԱՅՑՈՒՆ ՄԱՐՏԱՐԳՐԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ

Բաղդասարյան Տիգրան Մ. Տրբաշյան Գագիկ Ս. Տոնոյան Կրմեն Վ.

1995

ԳՈՐԾԱՐԳՐ ԳԵԿՎԱՐՄԱՆ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ

Արզարյան Նարինե Գ. Ավարբոյան Լուսինե Մ. Աղաբաբյան Մազդա Դ.* Ավետիսյան Անահիտ Ա. Ավետյան Մեհր Կ.

Արխանսկեյան Միրանուշ Վ. Բազրատույան Հայկանուշ Ս. Բաղդասյան Աննա Մ. Բարսեղյան Գրիգոր Բ. Բարսեղյան Վազգեն Մ. Բեղդյան Անուշ Է. Բլեյան Մամվիկ Հ. Բոստյան Կրտակ Ծ. Բուրադյան Կրորտ Ի. Գաբրյան Հրայր Գ. Գայստյան Կրմեն Ա. Գասպարյան Աննա Վ. Գևորգյան Մամվիկ Ռ. Գրոկչյան Կրմեն Վ. Գրիլիկյան Վարդան Մ. Գորոսյան Կարինա Ա. Ժամկոսյան Կրմինե Ա. Իսրայելյան Ռուբեն Մ. Խաչատրյան Գնեկ Գ. Կաջոյան Էմմա Ս. Կարասկեյան Ռուբեն Ռ. Կրորտյան Գայանե Ս. Հակոբյան Կրմեն Մ. Հակոբջանյան Սերգեյ Ա. Հարությունյան Կրորտ Վ. Հարությունյան Նաիրա Ս. Հունանյան Կրա Գ. Դահիանյան Նարինե Գ. Դուրիանյան Նորայր Ն. Մաթևոսյան Օլգա Ռ. Մանուկյան Աշոտ Լ. Մանուկյան Տիգրան Կ. Մարգարյան Լիլիթ Ռ. Մելքոնյան Անահիտ Ս.

Միրզոյան Կարինե Ռ. Միսիրաբյան Գոհար Հ. Մկրտչյան Լիլիթ Հ. Նազարյան Մարինա Ա. Պետրոսյան Կրմեն Ռ. Ջանուկյան Լուսինե Վ. Սիմոնյան Կրմինե Ս. Վարդանյան Կրմեն Հ. Վոլիան Կրմեն Ա. Փրուզյան Բենիամին Է.

ԵՐԿՐԱՆՔԵՐՎԱՅՑՈՒՆ ՄԱՐՏԱՐԳՐԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ

Գասպարյան Կվետիկ Ց. Գրիգորյան Սուսաննա Հ. Հովսեփյան Աշխեն Վ. Մանասերյան Գևորգ Պ. Մարգարյան Կրեկ Գ. Մարգարյան Ռուզան Թ. Միմապյան Մարգիս Ռ. Պետրոսյան Նարինե Հ. Սիմոնյան Կրմեն Ռ.

ԱՐԳՑՈՒՆՔԵՐԱՎԱՆ ՄԱՐՏԱՐԳՐԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ

Ասատրյան Մկրտիչ Ա. Ասատրյան Վահան Լ. Ավագյան Դավիթ Ռ. Բաբայիլյան Համբարձում Գ. Գասպարյան Կվետիկ Ս. Գևորգյան Վահագն Է. Եղիազարյան Լիլիթ Լ.

Ջարոյան Հակոբ Ն. Լազարյան Իրինա Ա. Խաչիկյան Խաչատուր Զ. Դազարյան Վիգեն Ս. Դուլայան Կարառա Գ. Մեյլիսյան Անդրանիկ Ռ. Մկրտչյան Վարդգես Գ. Քյուրումյան Կրտակ Գ. Օհանյան Նելլի Ռ.

ԱՆՐԱՎՅԻՆ ԱՌՈՂՋԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՎԱՅՑԱԳԻՐ

Աղազարյան Մարինե Ֆ. Ավանյան Գարրի Պ. Բեգլարյան Կրա Ա. Գասպարյան Անահիտ Ց. Գրիգորյան Աննա Ց. Գրիգորյան Կարինե Ա. Թուրքյան Սվետլանա Գ. Հարասկեյան Սուսաննա Ս. Դազարյան Անահիտ Ֆ. Միսիրաբյան Ռուզաննա Լ. Մովսիսյան Նարինե Կ. Միանոզովա Մարինա Լ. Ստեփանյան Ռուզաննա Է.

ՔՐԿՐԱՆՔԵՐՎԱՅՑՈՒՆ ԵՎ ՄԻՋԱԳՎՅՈՒՆ ՀԱՐՏԱՐԳՐԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ

Կյուց Կրմեն Ա. Ավոյան Հովհաննես Է. Բակուց Կրա Ս.

Գևորգյան Աննա Ն.
Գրիգորյան Մամվել Ն.
Եղիշապետյան Արմինե Գ.
Խորոզյան Թերեզա Վ.
Կորիկյան Ռուբեն Վ.
Հովհաննիսյան Վարուժան Կ.*
Հովհաննիսյան Հասմիկ Ս.
Ղազարյան Ալեքսանդր Ֆ.
Մարտիրոսյան Անահիտ Հ.
Մարգիսյան Վարդան Է.
Օրոյան Ռուզաննա Վ.

**ԱՆԳՆԵՐԵՆԻ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ
ԼԵԶՎԱ ԳԱՄԱՎԱՆՎԱՐՍ
ՎԿԱՅԱԳԻՐ**
Առաքելյան Անահիտ Թ.
Արզապետյան Մագառային Կ.
Գինոսյան Լիանա Ա.
Թովմյան Ռուզաննա Ե.
Մատնիշյան Արմինե Գ.
Մարկոսյան Ռուզաննա Ս.
Վարդանյան Մարինե Ն.
Քոչարյան Արմինե Գ.

1996

**ԳՈՐԾԱՐԳՐ ԳԵԿԱՎԱՐՄԱՆ
ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ**
Ազարնիսյան Արմեն
Արապետյան Կարեն Մ.
Ավույան Վիկտոր Ռ.
Աղաքելյան Լիաննա Ա.
Աղաքալյան Արմինե Գ.
Արզապետյան Արմինե Ֆ.

Ասատրյան Ալվարդ Ա.
Ասատրյան Մարտիրոս Յ.
Այվանյան Մուսաննա Վ.
Ավագյան Վահագն Ֆ.
Բարսեղյան Կարեն Ֆ.
Բարսեղյան Մարգարիտ Գ.
Բազադուռնի Մուսան Լ.
Բաղանյան Նարինե Շ.
Բաղանյան Նարինե Հ.
Բալայան Միսիրթր Ռ.
Գաբրիելյան Գագիկ Կ.
Գալստյան Լևոն Ս.
Գևորգյան Մարինա Գ.
Գևորգյան Լուսինե Ա.
Գրիգորյան Աննետյա Ռ.
Գրիգորյան Կարեն Թ.
Գրիգորյան Վրեժ Ա.
Դադարյան Մարինա Գ.
Դադարյանյան Մարիամ Գ.
Դավթյան Արեժուակ Դ.
Եղիշապետյան Նարինե Գ.
Թավադաշվիլի Գիանա Ի.
Լևոնյան Լևոն Մ.
Խանյան Վարդան Ա.
Խաչատրյան Արթուր Լ.
Խեղոյանց Վարդուհի Ս.
Խոջաբեկյան Արմինե Վ.
Կրիշյան Անահիտ Հ.
Հակոբյան Իվետա Կ.
Հակոբյան Հակոբ Է.
Հակոբյան Ռուզաննա Է.
Հարությունյան Գևորգ Վ.
Հարությունյան Թերեզա Խ.
Հարությունյան Նարինե Լ.

Հովսեփյան Արամ Մ.
Ղահրամանյան Գևորգ Ա.
Մազոյան Արամ Մ.
Մանուկյան Տիգրան Ա.
Մարտիրոսյան Կարապետ Հ.
Մեծրումյան Մուսաննա Լ.
Մելքոնյան Արաթ Ը.
Մկրտչյան Մուսաննա Ա.
Մուրադյան Անուշ Ա.
Մուրադյան Ժաննա Լ.
Ներսեսյան Նարինե Գ.
Նիկողոսյան Անահիտ Է.
Շահինյան Ռուզաննա Ս.
Շիրինյան Արմինե Է.
Շիրինյան Եղվարդ Ա.
Չաթուրյան Տիգրան Ա.
Չոբանյան Սուրեն Մ.
Սահակյան Արմենուհի Ռ.
Ստեփանյան Լուսինե Ռ.
Վասիլյան Էմիլ Ի.
Վարդանյան Միսակ Հ.
Տեր-Մարտիրոսյան Աննա Մ.
Փոքոստյան Արման Ռ.
Քոչարյան Ջարուհի Յ.

**ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ
ՄԵԶԵԳԱՅԻՆ
ՀԱՐԱՆԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ**
Այվանյան Արմինե Ս.
Արմինյան Նունե Վ.
Ավագյան Սոնա Հ.
Առուստամով Արթուր Ս.
Գալստյան Լիլիթ Ս.

Գալստյան Քրիստինա Վ.
Գրիգորյան Աստղիկ Վ.
Դանիելյան Էմիլ Ռ.
Եղյան Տիգրան Գ.
Իսկանդարյան Անահիտ Հ.



Խաչատրյան Վիտալի Գ.
Խոջաբեկյան Մարինե Գ.
Կակոբյան Սուրի Է.
Կատրվա Լանա Ռ.
Կարապետյան Վազգեն Լ.
Կարապետյան Քրիստինե Ֆ.
Կոտանյան Անալիա Ա.*
Հակոբյան Հակոբ Վ.
Դուկասյան Փայտակ Վ.
Մարգարյան Կարինե Ա.
Մելիքյան Սիմոն Ս.
Մեղյան Ռուզաննա Վ.
Մելքոնյան Հասմիկ Հ.
Մելքոնյան Նարա Ա.



Նազարյան Լևոն Ե.
Պողոսյան Թեան Ժ.
Սարգսյան Ալյա Ն.
Սնիսյան Անգինե Ի.
Վարդանյան Հասմիկ Ս.
Պաղարյան Վերոնիկա Գ.
Քյան Մարինե Թ.
Քոչարյան Մատուռ Գ.
Օհանյան Մարինե Ա.
**ԵՐԿՐԱՆԱՐԺՎԱՅՈՒՆ
ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ**
Ազարնիսյան Արմեն
Առաքելյան Մուրեն Գ.
Հարապետյան Նարինա Հ.
Հարությունյան Անահիտ Ռ.
Ղազարյան Աննա Ռ.
Մանուկյան Մարտիրոս Ռ.
Մատակյանց Արմիդա Վ.
Մարգարյան Աստղիկ Վ.
Մարգարյան Արթուր Ս.
**ԱՐԳՅՈՒՆԱՆԵՐՎԱՆ
ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ**
Արզապետյան Նարինե Ս.
Արմինյանյան Էդգար Հ.
Աղաքալյան Արմեն Ն.
Աբարսեղյան Արեգ Ա.
Աբարսեղյան Լևոն Ն.
Գևորգյան Գևորգ Հ.
Գրիգորյան Ռուզաննա Դ.
Դանիելովա Աննա Ն.
Ջաբարյան Վահագն Լ.

Իսկանդարյան Մամվել Հ.
Շուլիկյան Արթուր Հ.
Կոտեռյան Նարինա Ս.
Կյուսյան Հրաչյա Ա.
Հովհաննիսյան Գայանե Ս.
Հովսեփյան Արմեն Ն.*
Ղազարյան Ալվարդ Թ.
Ղազարյան Մամվել Ս.
Ղաջոյան Վահան Շ.
Ղարիբյան Կարեն Գ.
Ղոնկասյան Շավարշ Օ.
Մաթևոսյան Նատալի Ե.
Մանուկյան Արաթ Ռ.
Միսակյան Տիգրան Ռ.
Պողոսյան Անուշ Գ.
Ջանյան Արմինե Գ.
Ստեփանյան Նվարդ Ա.
**ՀՆՐԱՅԻՆ
ԱՌՈՂՋՔԱՎՈՒԹՅԱՆ
ՎԿԱՅԱԳԻՐ**
Ավագյան Արուստակ Ռ.
Գևորգյան Ռուզաննա Ն.
Թալալոսյան Նելլի Ա.
Հակոբյան Թաթուլ Ե.
Հովսեփյան Լիանա Մ.
Մանգասարյան Նունե Վ.*
Մարկոսյան Կարինե Մ.
Մելքոնյան Լուսինե Հ.
Ջանիբեկյան Ջարուհի Կ.
**ԱՆԳՆԵՐԵՆԻ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ
ԼԵՎՎԱ ԳԱՄԱՎԱՆՎԱՐՍ
ՎԿԱՅԱԳԻՐ**
Աբարիսանյան Վիկտորիա Հ.

Ռիչարդյան Մելինե Ն.
Գրոգայան Ջոյա Ն.
Ջաբարյան Մարգարիտա Վ.
Կարապետյան Ռուզաննա Գ.
Հարությունյան Անահիտ Ա.
Մարգարյան Իրինա Լ.
Միքայելյան Հերմինե Մ.
Նազարբեկյան Նարինե Ռ.
Շիրոյան Գայանե Հ.
Քոչարյան Հասմիկ Ա.

1997
**ԳՈՐԾԱՐԳՐ ԳԵԿԱՎԱՐՄԱՆ
ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ**
Առաքելյան Կարինե Հ.
Առուշանյան Վահան Ա.
Ասատրյան Արմեն Ա.
Արզումանյան Արմինե Ռ.
Բարսեղյան Ալեքսանդր Կ.
Բաբելյան Մամվել Շ.
Գրիգորյան Նարինե Վ.
Գիմաբյան Անահիտ Բ.
Եղիշապետյան Գավթի Օ.
Ջոհրաբյան Արաթիկ Պ.
Խաչատրյան Արա Վ.
Ճատուրյան Արեւատ Ա.*
Կարապետյան Մարինե Ա.
Կիրակոսյան Արմենակ Հ.
Հարսյան Նարեկ Վ.
Հարությունյան Արմեն Վ.
Մարտիրոսյան Աննա Հ.
Պետրոսյան Սոնա Ա.
Պողոսյան Նորա Ա.

Սահակյան Գագիկ Շ.
Սարգսյան Կարեն Հ.
Սարգսյան Արմեն Ա.
Սաֆարյան Ջոյակ Ս.
Սիմոնյան Կարեն Է.
Վարդանյան Վահագն Ռ.
Քեշիշ-Ղուկասյան Հրաչուհի Ա.
Քեչեցյան Կարեն Հ.

**ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ
ՄԵԶԵԳԱՅԻՆ
ՀԱՐԱՆԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ**
Աբրահամյան Լիանա Ի.
Ալլախիբերյան Անահիտ Ս.
Արզապետյան Արմեն Ա.
Արզումանյան Անուշ Վ.
Արմենիսյան Գավթի Հ.
Բարսեղյան Գավթի Կ.
Բարսեղյան Մայա Գ.
Գասպարյան Անահիտ Ս.
Գասպարյան Մարգարիտա Ս.
Գևորգյան Մարինե Վ.
Գավթյան Անուշ Մ.
Հակոբյան Լիլի Վ.
Հարությունյան Հակոբ Ե.
Հովհաննիսյան Արաթ Ա.
Հովհաննիսյան Արաթ Հ.
Հովհաննիսյան Հասմիկ Վ.
Հովսեփյան Արա Գ.
Մանուկյան Նվարդ Ռ.
Մարկոսյան Արթուր Ռ.
Մելիքյան Նարինա Ա.
Մկրտչյան Կարեն Լ.

Մովսիսյան Լին Է. Մարիթեան Լին Է. Մոդոնոնյան Կենա Է. Վարդանյան Լիլիթ Վ. Վարդանյան Հովհաննես Թ.

ՀՆՐԱՎՅՈՒՆ ԱՌՈՂՋԱԳՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ Կելանյան Գարրի Պ. Գևորգյան Ռուզաննա Ն. Գրիգորյան Կարինե Է. Թոփչյան Սվետլանա Գ. Խաչատրյան Նարիս Հ. Հովակիմյան Լիանա Մ. Մանգասարյան Նունե Վ.* Մարտիրոսյան Կարինե Մ. Մեղրյան Լուսինե Հ. Ջանիբեկյան Ջարուհի Վ.

ԵՐԳՅՈՒՆԱԲԵՐՎԿԱՆ ԽՐԳՏԱՐԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ Բարսեղյան Բարիսեն Վ. Բաղդասարյան Հասմիկ Վ. Կուլիչանյան Կլեբասնդր Է. Հովհաննիսյան Գոհար Վ. Մարտիրոսյան Հայկ Թ. Զոյան Կրամ Բ. Տնտյան Կրամ Վ.

ԵՐԳՅՈՒՆԱԲԵՐՎԿԱՆ ԽՐԳՏԱՐԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԱՄԿԱՐԳԻՏԵՐ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ Կլբոնյան Նատալյա Թ. Կվիրիկյան Վահան Վ.

Կվետիսյան Հայկազ Է. Բարսեղյան Կատրին Կ. Բաղդասարյան Լուսինե Ժ. Բաղդասարյան Սևակ Վ. Գրիգորյան Գայանե Թ. Գրիգորյան Դավիթ Է. Գավթյան Ջարուհի Լ. Եզանովա Լիանա Է. Կրիստյան Կենսիտ Թ. Թադևոսյան Կարինե Ս. Խաչատրյան Մարգարիտ Թ. Հովհաննիսյան Կրամ Լ. Մանուկյան Հասմիկ Ջ. Մկրտչյան Կենա Թ. Նորյան Կլիա Է. Օզանեզով Կարեն Ն.

ԵՆԳԼԵՐԵՆԻՆ՝ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՎԻ ԳԱՄԱԿԱՆԿՄԱՆ ՎԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Կնուտոնյան Լուիզա Է. Կվետիսյան Գայանե Ջ. Բաղդասարյան Կրիստինի Վ. Խանգուտյան Կրիստին Լ. Մկրտչյան Կրիստին Ս. Պողոսյան Կրիստին Ս. Ջանոյան Ռուզաննա Ս.

1998

ԳՈՐԾԱՐԱՐ ԳԵՎԱԿԱՐՄԱՆ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ

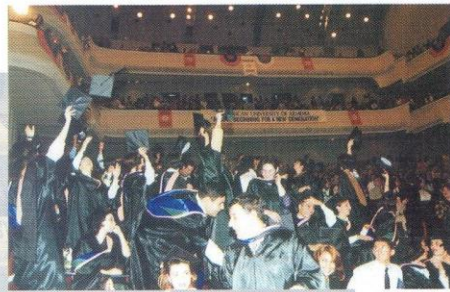
Կլավերոյան Կրուպակ Մ. Կլեբասնյան Սոնա Կ. Կոլարեկյան Տիգրան Է. Կնուտոնյան Կրիստին Ս. Կնյարայան Սերոբ Հ.

Կնուտոնյան Հասմիկ Հ. Բարսեղյան Սուկա Ս. Բաղդասարյան Կարեն Ե. Բարսեղյան Հռիփսիմե Ջ. Բեկչյան Կրիստին Ն. Գեբրեսիանյան Հարություն Մ. Գևորգյան Կրամ Կ. Գևորգյան Մարինե Ն. Գավթյան Կլեանա Մ. Գոլիմյան Տիգրան Թ. Խաչատրյան Կրամ Հ. Խաչատրյան Նատալի Վ. Հակոբյան Կենա Վ. Մամիկոնյան Կնուտոնիկ Է. Մարտիրոսյան Նարիս Ջ. Մեղրյան Կենա Մ. Մկրտչյան Կրամ Թ. Միսայան Էլիզա Տ. Մովսիսյան Գայանե Հ. Մովսիսյան Վարդուհի Ս. Պետրոսյան Քրիստինե Յ. Պողոսյան Նարիս Է. Ջրաշյան Գոհար Գ. Մահալյան Վահագն Շ. Մարգարյան Երվանդ Է.* Ստեփանյան Մամիկ Է. Վարդանյան Լուիզա Յ.

ՔՐԿԱՐԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԵԶԸՎԿԱՆ ԿՐԿՐԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ

Կլավերոյան Իրինա Է. Կնանյան Լուսինե Գ. Բարսեղյան Կրիստին Է. Գարրիմյան Ռուզաննա Ս.

Թուրխալյան Գոհար Հ. Թունանյան Վարդան Վ. Խաչատրովա Կենեվիկա Բ. Խոռոխոռոնի Նեկտար Խ.* Հակոբյան Կենսիտ Հ. Հանրայան Եղիաբեր Գ.



Հարապետյան Գարիկ Հ. Հարությունյան Խոսրով Ս. Հովակիմյան Լիանա Կ. Դազախեցյան Նունե Վ. Դազարովա Իրինա Յ. Դարիսյան Նարինե Լ. Կնուտոնյան Լուսինե Թ. Մելիքյան Հասմիկ Լ. Մուրադյան Կենսիտ Ն.



Նանուշյան Ժանետա Թ. Շահբազյան Կրամն Ս. Շահնազարյան Լուսինե Հ. Շարանբեկյան Հրանուշ Կ. Շարարյան Լիլիթ Հ. Մարգարյան Կենա Մ. Մարգարյան Դավիթ Տ. Մարգարյան Նելլի Թ. Սվազյան Միլվիա Լ. Վարդանյան Էմմա Է. Վարդանյան Կրամն Թ. Օհանյան Սուրեն Վ.

ԵՐԳՅՈՒՆԱԲԵՐՎԿԱՆ ԽՐԳՏԱՐԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԱՄԿԱՐԳԻՏԵՐ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ

Արամիսյան Կոնստ Թ. Կելանյան Կենսիտ Լ. Կնուտոնյան Կրիստին Հ. Կնուտոնյան Կրիստին Է. Կրազյան Կլավերո Յ. Թեղուրեկյան Ռուզան Է. Գրիգորյան Կրամն Ն. Գրիգորյան Գոհար Գ. Գանդուրովա Ելենա Վ. Թադևոսյան Կրիստին Թ. Թոփչյան Կրիստին Ժ. Վարապետյան Լիլիթ Ս. Վիրապետյան Նորա Ֆ. Հախնազարյան Կրուպակ Է. Հարապետովա Կլիա Է. Մարտիրոսյան Կրամն Բ. Ջրաշյան Մուշեղ Ս. Սահակյան Մկրտիչ Ֆ.

ԵՐԳՅՈՒՆԱԲԵՐՎԿԱՆ ԽՐԳՏԱՐԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ Մարգարյան Կոնստ Թ.

ՀՆՐԱՎՅՈՒՆ ԱՌՈՂՋԱԳՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ Կելանյան Մարինե Ֆ. Թադևոսյան Նելլի Է. Խաչատրյան Կրիստին Գ. Հակոբյան Թադևոս Ե. Դազախեցյան Կենսիտ Ֆ. Միսայրյան Ռուզաննա Լ. Մովսիսյան Նարինե Կ. Փանաշյան Գոհար Վ.

ՀՆՐԱՎՅՈՒՆ ԱՌՈՂՋԱԳՆՈՒԹՅԱՆ ՎԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ Մեղրյան Ջանա Թ.

ԻՐԿԱՐԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ Բաղդասարյան Խաչատուր Հ. Թադևոսյան Նարեկա Պ. Խաչատրյան Կատրին Ֆ. Կակոյան Կրուպակ Ֆ. Հակոբյան Հասմիկ Թ. Ստեփանյան Հայատան Խ. Վարդանյան Նազելի Ջ. Տիգրատրյան Սուրեն Թ. Քրիստոսատրիսյան Սուրեն Է.

ԵՆԳԼԵՐԵՆԻՆ՝ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՎԻ ԳԱՄԱԿԱՆԿՄԱՆ ՎԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Կվետիսյան Մարինե Է. Կրուպակ Լիլիթ Վ. Իսրայելյան Քրիստին Է. Հովհաննիսյան Մեղրյան Կենսիտ Լ. Հովսեփյան Հասմիկ Վ. Մանուշյան Լուսինե Է. Մարգարյան Քրիստին Հ.

1999

ԳՈՐԾԱՐԱՐ ԳԵՎԱԿԱՐՄԱՆ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ

Կնուտոնյան Կենա Վ. Կոստանյան Կիզա Հ. Կվազյան Ջանա Է. Կվազյան Սոնա Կ. Կրիստինի Նատալյա Է. Բարսեղյան Մարինե Հ. Բարսեղյան Ռուզան Մ. Բարսեղյան Կրամն Վ. Գեղեկյան Դիանա Է. Գևորգյան Կենա Հ. Գրիգորյան Կրիստին Գ. Երիցյան Հայկ Ս. Ջաբարյան Կրամն Լ. Էնֆեյնյան Վարդան Հ. Թադևոսյան Կենսիտ Ֆ. Թունանյան Կրիստին Վ. Ծատուրյան Միքե Թ.

Կոչարյան Եկատերինա Գ. Հովհաննիսյան Կրամն Թ. Դազարյան Նատալյա Վ. Դուզախեցյան Կրիստին Ի. Մաղապյան Հայկ Լ. Մարգարյան Հովհաննես Խ. Մարկոսյան Կնուտոնիկ Ֆ. Մարկոսյան Եղվին Գ. Մարտիրոսյան Մաղյենա Է. Մելիքեթյան Կոստան Վ. Մելիքեթյան Ինգա Թ. Միսայրյան Վահագն Վ. Մկրտչյան Կրամն Թ. Պետրոսյան Կրիստին Է. Մարգարյան Վահե Ֆ. Սեֆերյան Կլետիս Հ.* Ստեփանյան Հռիփսիմե Հ. Ստեփանյան Վահարտ Ս. Քեղոսյան Կրամն Է.

ՀՆՐԱՎՅՈՒՆ ԱՌՈՂՋԱԳՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ

Կենատրյան Կլիմա Թ. Կլեբասնյան Գոհար Վ. Կվազյան Կրուպակ Թ. Գեղեկյան Կենսիտ Պ.* Եղիազարյան Ջարուհի Ֆ. Ենոքյան Գայանե Ս. Խաչատրյան Կրուպակ Թ. Հարությունյան Նովկոնար Լ. Հովհաննիսյան Լիանա Թ. Կուկասյան Գայանե Ժ. Մանուկյան Ռուզաննա Գ.

Մարտիրոսյան Արմեն Հ. Մերկուրյան Ջառա Ռ. Միրզոյան Լուսինե Ա. Մկրտչյան Ջարոտի Հ. Մուրադյան Իրինա Մ. Միանուզյան Մարիամ Լ. Մտեփանյան Մարինե Հ. Մտեփանյան Ռուզաննա Է. Քոչարյան Հասմիկ Ժ.

ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՐԱՐՔՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՐԿԱՍՏՐԱՍ

Ավագյան Կարինե Ս. Գասպարյան Լիլիա Լ. Գրիգորյան Արմինե Վ.* Դանիելյան Արմեն Մ. Թևոկյան Իրինա Ռ. Հակոբյան Աննա Ն. Հարությունովա Լիդա Ն. Հովհաննիսյան Աննա Ա. Դազարյան Յուլյա Գ. Մարյանյան Անահիտ Գ. Մխիթարյան Լաուրա Հ. Մկրտչյան Անահիտ Վ. Մկրտչյան Աննա Ս. Սիմոնյան Լիլիթ Բ.

ԱՐԳՅՈՒՆԱԹԵՐԱՎԱՆ ԽԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻՐ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐԿԱՍՏՐԱՍ

Արաբաբադյան Արսեն Ռ. Աղիջյան Արսեն Հ.

Արաբաջյան Տիգրան Պ. Արթրյան Լուսինե Վ. Բաղդասյան Հասմիկ Ֆ. Գասպարյան Արմենուհի Տ. Գևորգյան Արմեն Ս. Գևորգյան Սովետա Կ. Գևորգյան Վիգեն Գ. Գրուբոյանյան Գրետա Գ. Եփրեմյան Լուսինե Հ. Զեյնունյան Մարգիս Ա. Խարաբեյան Վահագն Մ. Դաշոյան Վարդան Ծ. Մելիքանյան Ալեքսանդր Ա. Միրզախանյան Կարինե Ռ. Պապյան Արմեն Մ. Մամբեկյան Մամբեկ Լ. Մարգարյան Սերգեյ Լ. Քեռոյան Վիգեն Ռ.

ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐԿԱՍՏՐԱՍ

Աբովյան Լուսինե Ռ. Էմին Արաբաջա Գ. Թադևոսյան Վաչեղյա Վ. Թուրանյան Արթուր Ց. Հարությունյան Աշոտ Ս. Հարությունյան Մարիա Ս. Հովհաննիսյան Հակոբ Ա. Մանուկյան Էլվելինա Ս. Մկրտչյան Էդուարդ Ա. Նազարյան Արա Ս. Պարսաբաբադյան Հակոբյան Հ. Մտեփանյան Տաճատ Լ. Վարդանյան Իրինա Ռ. Օսիկյան Արթուր Հ.

ԱՆԳՆԵՐՆԵՆՆ ԸՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՎԻ ԳԱՄԱՎԱՆԳՄԱՆ ՎԿԱՅՁԳԻՐ

Գինոսյան Հրանուշ Վ. Թորոսյան Վարդուհի Հ. Համբարյան Նարիս Գ. Մերսերյան Հռիփսիմե Տ. Մկրտչյան Սոնյա Վ. Սահակյան Գոհար Ա. Մարգարյան Շողիկ Ս. Վիրաբյան Կորա Ժ. Օհանյան Հռիփսիմե Ց.

ԱՆԳՆԵՐՆԵՆՆ ԸՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՎԻ ԳԱՄԱՎԱՆԳՄԱՆ ՄԱՐԿԱՍՏՐԱՍ

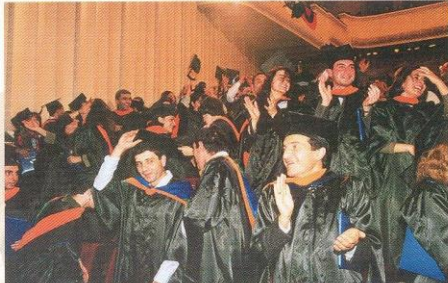
Մուրադյան Կարինե Բ.

2000

ԳՈՐԾԱՐԱՐ ԳԵԿԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐԿԱՍՏՐԱՍ

Անարտյան Անահիտ Ն. Անայան Սևակ Ս. Անդրեյան Ջուլյա Ս. Ավագյան Գոհար Վ. Ավանեսյան Գայանե Ա. Արզրուճյան Գայանե Ս. Բաղդասյան Արմեն Վ. Գասպարյան Վարդան Ս. Գրիգորյան Դիանա Հ. Գրիգորյան Լուսինե Գ. Գրիգորյան Քրիստինե Ռ. Դոմերաբյան Քրիստինա Ս. Թովմատյան Մելինե Մ.

Ժամկոչյան Մարինե Ա. Խաչատրյան Նելլի Ռ. Կարապետյան Արմեն Վ. Հակոբյան Արման Ս. Հակոբյան Լիանա Է.

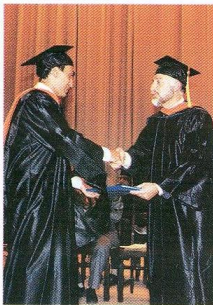


Հակոբյան Լիլիթ Է. Հարությունյան Արթուր Կ. Հարությունյան Արմեն Ա. Հարությունյան Արմինե Կ. Դազարյան Գայիկ Վ. Մարտյան Էլմիրա Գ. Մակարյան Գեղեցիկ Ե. Մանուկյան Մուրեն Ռ. Մարգարյան Արաբայա Ս. Մարգարյան Արմեն Հ. Մելիքանյան Լուսինե Վ. Մկրտչյան Արմեն Զ. Նարանդյան Լուսյա Զ.

Շահբազյան Մամբեկ Տ. Մաքսիմյան Շովհանր Մ. Մտեփանյան Հասմիկ Գ. Տոնոյան Արաբաջա Ս. Ֆախրադյան Արմեն Ա.

ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՐԱՐՔՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՐԿԱՍՏՐԱՍ

Աղամյան Կարինե Ն. Ասիկյան Լարա Գ. Ավեյան Մակրիտա Ա. Թեգարյան Կարապետ Ա. Դանիելյան Նուսեն Ա. Խաչատրյան Լուսինե Է. Կիրակոսյան Աննա Է. Հակոբյան Իրինա Գ. Հակոբյան Լիլիթ Հ. Հակոբյան Նարինե Է. Հայրապետյան Գոհար Ն. Հարությունյան Լիլիա Լ. Հարությունյան Մերի Ս. Դազարյան Շովհանր Ֆ. Դավաթբաբայան Արամազդ Վ.*, ** Մակարյան Վարդան Ա. Մկրտչյան Վահե Վ. Մուրադյան Լուսինե Վ. Նազարյան Քնարիկ Վ. Ներսիսյան Արամակ Կ. Նիկողոսյան Մերի Ա. Շահբազյան Մարինե Տ. Ոսկանյան Ֆրունզիկ Ա. Պողոսյան Աննա Գ.



Մարգարյան Իրենա Լ. Մարտիրոսյան Լիլիթ Ս. Օհանյան Լիանա Վ.

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՌՈՒՋԱԳՐԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐԿԱՍՏՐԱՍ

Ազնաուրյան Վարդան Հ. Բաղդասյան Վահե Մ. Զիլիքճարյան Գևորգ Հ.

ԱՐԳՅՈՒՆԱԹԵՐԱՎԱՆ ԽԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻՐ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐԿԱՍՏՐԱՍ

Գերասիմենկո Նիկոլայ Ս. Գրիգորյան Լիլիթ Ա. Թովմատյան Գոհար Բ. Լուկաշով Գայիկ Վ. Խաչատրյան Արաբաջա Լ. Հակոբյան Արևիկ Ս. Հակոբյան Արտակ Ս. Հակոբյան Արտակ Ս. Հակոբյան Էլիտա Ա. Հակոբյան Հակո Ս. Մարտիրոսյան Հակոբի Վ. Մանուկյան Արամակ Ա. Մանուկյան Մարինե Հ. Նալբանդյան Արման Ռ. Պետրոսյան Ազնիվ Ֆ. Մարտիրոսյան Արա Ս. Մաֆարյան Արտակ Ռ. Մելյան Ալեքսանդր Վ. Վարժապետյան Վահրամ Ռ. Տիգրանյան Նարինե Ռ.

ԱՆԳՆԵՐՆԵՆՆ ԸՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՎԻ ԳԱՄԱՎԱՆԳՄԱՆ ՎԿԱՅՁԳԻՐ

Արաբաբադյան Անահիտ Ծ. Աթանեսյան Ջուլյա Ռ. Ալեքսանյան Լիանա Ա. Արաբաջյան Մարինե Հ. Դավթյան Գայիթ Ց. Գևորգյան Կորինա Լ. Թեյան Լիլիթ Լ. Հայրապետյան Ռուզաննա Գ. Մարտյան Աննա Ռ.* Մակարյան Նարիս Ֆ. Մարտիրոսյան Արև Օ. Զինարյան Ազատուհի Ա.

ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐԿԱՍՏՐԱՍ

Ավագյան Աստղիկ Հ. Միրաբեյան Անահիտ Հ. Պետրոսյան Ռուդոլֆ Ռ.

2001**

ԳՈՐԾԱՐԱՐ ԳԵԿԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐԿԱՍՏՐԱՍ

Անարտյանյան Գարեգին Լ. Բաղդասյան Նելլի Գ. Գևորգյան Մուշեղ Գ. Գրիգորյան Գոհար Լ. Գրիգորյան Վարդուհի Վ. Դավթյան Արմենակ Ա. Դավթյան Ինեսա Ա. Զոհրաբյան Մուրեն Ա. Իսահակյան Կարեն Ռ.

Իսախանյան Արմեն Հ. Խաչատրյան Քրիստինե Ա. Հակոբյան Հրայր Հ. Հարությունյան Ալեքսանդր Ռ. Հարությունյան Ջարա Գ. Դախրաբաբադյան Լուսինե Լ. Մարտիրոսյան Գայանե Ռ. Մարտիրոսյան Լիանա Ս. Մխիթարյան Լիանա Ա. Մկրտչյան Հրայր Ա. Ցալոյան Վարդուհի Ս. Ոսկանյան Սոնա Ֆ. Չարաբաբադյան Արա Ս. Պետրոսյան Տարոն Ռ. Սալաբաբադյան Մարիա Վ. Սիմոնյան Աննա Ա. Սուրյան Կարեն Ա. Վարդանյան Արման Ա. Տոնոյան Գառնիկ Գ. Քոչարյան Տիգրան Ռ.

ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՐԱՐՔՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՐԿԱՍՏՐԱՍ

Աղամյան Արտակ Մ. Ամիրադյան Ռուզաննա Ս. Անարտյան Նազիկ Հ. Անտվաճատուրովա Կարինե Ռ. Ավանեսովա Ինեսա Վ. Բունիաթյան Գայանե Վ. Բունիաթյան Նելլի Ռ. Գրիգորյան Անի Ռ. Գրիգորյան Էլմիրա Ց. Դանիելյան Էլմիրա Գ. Դանիելյան Անյա Գ.

Թովցյան Կլիմա Կ.
 Իսահակյան Վահե Մ.
 Խաչատրյան Շուշան Ա.
 Կիրակոսյան Ջորայր Ռ.
 Հակոբյան Արարատ Է.
 Հակոբյան Ռուզաննա Հ.
 Հարապետյան Լիլիթ Ճ.
 Հարությունյան Աննա Ս.
 Մանասյան Իրինա Յ.
 Մարգարյան Լիմա Կ.
 Մինասյան Հասմիկ Ա.
 Մասազանյան Տաթևիկ Է.
 Չոբանյան Հասմիկ Հ.
 Սահակյան Միհրան Է.
 Մարգարյան Վարդուհի Է.
 Ստեփանյան Կրսեն Ա.
 Ստեփանյան Գոհար Հ.

ՀԼՐԱԳՑԻՆ
ԱՌՈՂՋԱԿԱՐՏՈՒԹՅԱՆ
ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ
 Ամիրխանյան Եղնա Է.
 Արտիսյան Լուսինե Է.
 Ասատրյան Լեդեոս Ս.
 Բակկյան Ջարուհի Լ.
 Գրիգորյան Աստղիկ Լ. *
 Գրիգորյան Լարիսա Ջ.
 Դանիելյան Եվգենյա Վ.
 Երիցյան Նարիա Մ.
 Խաչատրյան Կրասկ Ա.
 Հովհաննիսյան Գոհար Մ.
 Ղարազոզյան Արմինե Է.
 Նաչարյան Օլգաննա Է.
 Մարդարյան Քնար Մ.
 Մարտյան Լուսինե Է.
 Օբուզյան Աննա Կ.

ՎՆՐԱԳՑԻՆ
ԱՌՈՂՋԱԿԱՐՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԿԱՅԱԳԻՐ
 Բայանդուրյան Լայա Ն.

ԱՐԳՅՈՒՆ ԱՐԵՐԱԿԱՆ
ՏԱՐՏԱԿԱՐՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ
ՀԱՄԱԿԱՐԳՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ
ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ
 Ասատրյան Կրսեն Ա.
 Բարսեղյան Գայանե Կ.

Մովսեսյան Ռուզաննա Վ.
 Մովսեսյան Անդրանիկ Հ.
 Նահապետյան Կրտսյոմ Գ.
 Նահապետյան Նունիկ Մ.
 Պալյան Տիգրան Մ.
 Սահակյան Ռուբեն Է.
 Քոստյան Նինել Վ.

ԱՆՊԼԵՐՆԵՆ՝ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ
ԼԵԶՎԻ ԳԱՍՏՎԱՐՊԱՄԱՆ
ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ
 Գասպարյան Ռուբինա Հ.
 Թովցյան Ռուզաննա Ե.
 Հարությունյան Նեյլի Ն.
 Մարգարյան Քրիստինե Հ.

ԱՆՊԼԵՐՆԵՆ՝ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ
ԼԵԶՎԻ ԳԱՍՏՎԱՐՊԱՄԱՆ
ՎԿԱՅԱԳԻՐ
 Բայրուրյան Քրիստինա Լ.
 Քեզրիզանյան Նարինե Ս.
 Խոնդրյան Լիանա Գ.
 Հովհաննիսյան Աստղիկ Ա.
 Մանուկյան Անիտա Վ.
 Շահնազարյան Լիլիթ Գ.

Շահրամանյան Ջարուհի Ս.
 Մարգարյան Լևուշ Վ.

ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ
 Անուստանյան Կարեն Վ.
 Բարսեղյան Էմիլ Մ.
 Բուրմանյան Հովհաննես Մ.
 Հարապետյան Աննա Վ.
 Ղազարյան Կրապիկ Գ.
 Մարուբյան Նաիրա Ն.

ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ
ՈՒՍՈՒՄՆԵՔՆԵՐԻ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ
 Արքայապետյան Նաիրա Յ.
 Ավագյան Վիկտորիա Ա.
 Թորոյան Մուսաննա Յ.
 Հարությունյան Գիան Վ.
 Սանուկյան Գիանա Մ.
 Նազարյան Կլիմա Վ.

* Շրջանավարտների ուղերձ
 ** Վարդգես և Ռիտա
 Բալասանների մրցանակակիր
 *** 2001 թվականի
 ուսանողների մի մասը դեռևս
 գտնվում է ծրագիրը
 ավարտելու փուլում (գրքոսկի
 տպագրման պահին)



ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԱՅՏՆՈՒՄ

ԱՐԵՐԱԿՆԵՐԻՆ
 ԱՄ Սիլվազադեի Ջարգագման
 Գործակալություն
 Լինսի հիմնադրամ
 Դր. Լուսին և Կրչալուսու
 Կարակաչյաններ
 Տեր և տիկին Կուշիջյաններ
 Տեր և տիկին Հակոբյաններ
 Հակոբյան բարեգործական
 ընդհանուր փոսթթուն
 Տիկին Լուիզ Մանուկյան Սիմոն
 Գևորգ և Աստղիկ Շիշմանյաններ
 Նիշան Փափազյանների
 ընտանիք

ՀՈՎԱՆԱԿԱՐՏՆԵՐԻՆ
 Արամ և Կրիստին Ազնավուրյան
 հուշահիմնադրամ
 ՀՀ Սիրիան Կորաբյան
 հիմնադրամ
 Նուբար և Աննա Աշխաններ
 Զվարթ Ավետիսյան Օնանյան
 հիմնադրամ
 Փոյ Ավետիսյան նվիրատու ժոնդ
 Արարիկի փոսթթուն
 Տեր և տիկին Վարդգես Բալյան
 Անդրանիկ Քերթեթյան
 Եվրասիա հիմնադրամ
 Վեյն Ռ. Այդոն
 Ռիչարդ Գրեգորի և Կլիս
 Կարակաչյան հուշահիմնադրամ
 ՀՀ ընկերներ
 Մեդրիկյան ընտանիք
 Տեր և տիկին Կարո
 Մեդրիկյաններ

Ջորջ Տեգուինյան
 հուշահիմնադրամ
 Գառոն Վիկտոր Մենայան
 Տեր և տիկին Սեմ Սիմոնյան
 Մամուդեյ Վայլենտի III
 Լեոն Փիթերս հիմնադրամ
 Քաֆեսյան ընտանիքի
 հիմնադրամ
 Ջերարդ և Քերոն
 Այնա Օհանյան

ԱՋԱԿՑՈՂՆԵՐԻՆ
 Դր. և տիկին Միհրան Կորաբյան
 Տեր և տիկին Անդրանիկ
 Անդրեասյան
 Ֆլորա և Վալարշակ Մ. Գալստյան
 Ֆուշին Ա. Գառգառ
 Մարգիս և Նորա Կարոբյան
 Տեր և տիկին Գովարդի Գովարդի
 Տեր և տիկին Նազար Նազարյան
 Տեր և տիկին Ջոն Ս. Նիքս
 կրտսեր
 Նուբար Մալարաման
 Շահան Քարաբաշ
 հուշահիմնադրամ

ՆՎԻՐԱՏՈՒՆԵՐԻՆ
 Ֆրանսուա և Սյուզի Անդրուլյան
 Մելոյ Վ. Այրուսեյան
 Դր. և տիկին Հարություն
 Արմենյան
 Երվանդ և Մարի Արյան
 Արմենուհի Քաղդասարյան
 հուշահիմնադրամ

Տեր և տիկին Գրիգոր Աբգղիկյան
 Անդրանիկ և Շենի Առելյան
 Գոզյան Բոզաջյան
 Տիգրան Բոզաջյան
 հուշահիմնադրամ
 Պերճ Բոլաջյան
 Տեր և տիկին Ջ. Մանաս
 Բուշիկյան
 Փիրաթ Կ. և Հասմիկ Կարրիելյան
 Պարոն Պիրո Կարրիելյան
 Գրեգորի Մ. Կարգարյան
 հուշահիմնադրամ
 Ֆրեդ և Հազել Գարստեմետե
 հուշահիմնադրամ
 Տեր և տիկին Շավարջ Դեմիրճյան
 Դր. և տիկին Հրաչ Գումանյան
 Տեր և տիկին Ջորջ Գումանյան
 Էստաբան և Ստյա Ջարիկյան
 Բարի և Մարգարեա Ջորթյան
 Տեր և տիկին Ռուբեն Թորգյան
 Անոն և Հաբե Թորգոսյան
 Տեր և տիկին Բաֆ Թուֆեճյան
 Տեր և տիկին Ռուբեն Իգիտբաշյան
 Մերի Լին և ընկերություն
 Խաչատրյան Եղբայրներ
 Չարլզ Կուզոջյան
 Կուրթյան Մանուկյան
 Տեր և տիկին Ռիչարդ Հակոբյան
 Հովսեփյան և Մարգարյան
 հուշահիմնադրամ
 Տեր և տիկին Հրայր Հովհանյան
 Տեր և տիկին Վահագն
 Հովհանյան

Դր. Մովսես և Մաքրոտի
 Հովսեփյան հուշահիմնադրամ
 Խոսրով և Վարսեն Մանասրյան
 հուշահիմնադրամ
 ԱՄՆԿԱ կորպորացիա
 Քերոլին Սուգար
 Միքայել Նազարյան
 հուշահիմնադրամ
 Ռիչարդ Նաբանդյան
 հուշահիմնադրամ
 Տեր և տիկին Արմանդ Նորեհաստ
 Տեր և տիկին Մարգիս
 Շահազյան
 Լևոն Շահինյան
 Արամ և Մարգիս Շալյան
 հուշահիմնադրամ
 Դր. Ջորջ Չիլիճյան
 Նուբար և Անիտա Ջեսուրյան
 Ջոն և Մարիամ Առահման
 հիմնադրամ
 Տեր և տիկին Հեդր Սանոյան
 Պորոն և Կրուսյակ Սանոյան
 Դավիթ և Լուիզ Սիմոն
 Ջեյն և Մերի Սինքլեր
 Դր. Գրիգոր Մոդիկյան
 Քերոն և Լեմալիա Տեր-
 Ավետիսյան
 Տիկին Արշակ Տիգրանյան
 Մուխեճ Փրիլոբյան
 հիմնադրամ
 Փառնոս և Կատերին Քիլոբյան
 Դր. Ս. Կոլոբեր Քարան
 Լևոն Քուրթյան
 հուշահիմնադրամ
 Տեր և տիկին Ջորջ Շերմանյան

ՀՀ-ի անձնակազմը իր խոր շնորհակալությունն է հայտնում այն բոլոր անհատ երկրամասերից և երկրամասեր կազմակերպություններից, որոնք իրենց մասնակցությունն են բերել համապատասխան հիմնադրամից ի վերջ Վերջ նշված և ճշգրիտ երկրամասերի ժառանգակի և դրամական փոխանակի շնորհիվ համապատասխան ի վիճակի է բերված իր կրթական ծրագրերը:

Մեծրև Արամբու

Պատվավոր նախագահ

Հարութուն Արտուսու

Նախագահ

Հանրային առողջապահության բաժնի ղեկավար, կողջապահական ծառայությունների հետազոտման և զարգացման կենտրոնի տնօրեն

Գոհույ Տոմուր

Փոխնախագահ, դասախոսական կազմի ղեկավար

Աննա Արտուսու

Ուսանողական հարցերի բաժնի տնօրեն, Հատուկ դասընթացների ծրագրի ղեկավար

Սեմև Բարսե

Իրավագիտության բաժնի ղեկավար

Գրիգոր Շուրուպու

Քաղաքագիտության և միջազգային հարաբերությունների բաժնի ղեկավար, Հասարակական ուսումնասիրությունների կենտրոնի տնօրեն

Արտու Տեր-Ազոնցու

Ճարտարագիտության բաժնի ղեկավար, Ճարտարագիտական հետազոտության կենտրոնի տնօրեն

Ռուս Բեյբու

Անգլերեն լեզվի ծրագրերի բաժնի ղեկավար

Թեոն Բուրա

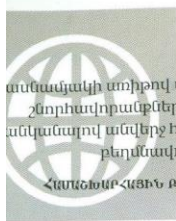
Ընդունելության խորհրդի տնօրեն

Ռուսույն Օւնու

Գործարար ղեկավարման բաժնի ղեկավար, Գործարարության հետազոտման և զարգացման կենտրոնի տնօրեն



ՀԱՐ վարչական կազմը



ամենամյակի առիթով մեր ամենաջերմ և անկեղծ շնորհավորանքներն ենք ուղղում ՀԱՀ-ին՝ անկանալով անվերջ հաջողություններ և բազում ընդունավոր տարիներ:

ՀԱՄԵՆԱՆ՝ ԱՅՆԻ, ԱՐՆԻԿ ԵՐԵՎԱՆՑԻՆ, ԳՐԱՄՆՑԻՆ



Էլջ-էս-բի-սի բանկը շնորհավորում է ՀԱՀ-ին տասնամյա հորեյլանի կապակցությամբ և մաղթում շարունակական հաջողություն՝ Հայաստանի համար ղեկավար կադրեր պատրաստելու իր կարևոր առաքելության մեջ:

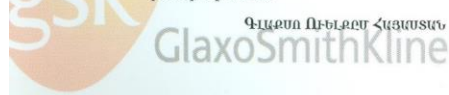
ԷՅԶ-ԷՍ-ԲԻ-ՍԻ ԱՐՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՀ-ը խորին շնորհակալություն է հայտնում՝

«Գլաքսո Ուելթըրմ Դայաստան», «Էլջ-էս-բի-սի բանկ Դայաստան», «Կոկա-կոլա բոթլերս Դայաստան», «Համաշխարհային բանկի երևանյան գրասենյակ» կազմակերպություններին սյա գործույլի հրապարակությունը հովանավորելու համար:

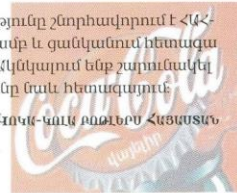
Համալսարանը շնորհակալություն է հայտնում նաև «Բրայնս», «Բրոուդուեյ 575», «Էլջ-փի-էլ», «Ջափոնիկա ընկերակցություն», «Քեյ-փի-էմ-ջի» ընկերություններին և Երևանի կոնյակի գործարանին, որոնք նվիրատվություն են արել ՀԱՀ-ի սրահայնակի սրահակարարությունների ընդհանուր ֆունդին:

Մենք շնորհավորում ենք ՀԱՀ-ին և մաղթում նոր լաճումների շատ տասնամյակներ: Համալսարանն իր կարևոր տեղն է գտել Հայաստանի կրթության բնագավառում:



«Կոկա-կոլա բոթլերս» ընկերությունը շնորհավորում է ՀԱՀ-ին տասնամյակի կապակցությամբ և գանկանում հետագա զարգացում և բարգավաճում: Այնպես որ ենք շարունակել մեր համագործակցությունը նաև հետագայում:

ԿՈՒԿԱ-ԿՈՒԿԱ ԲՈՒԹԼԵՐՍ ՀԱՅԱՍՏԱՆ



ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՀԱՄԱՄԱՐԱՆ ՀԻՄՆԱԳՐԱԾ (<ԱՀ ՀԻՄՆԱԳՐԱԾ)

40 Մարշալ Բաղրամյան պողոտա
Երևան,
<պատասխան 375019
<նախտանձն (3741) 512526
Ֆաքս (3741) 512840, 512845
Ինտերնետային հասցե՝ <http://www.aua.am>

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՀԱՄԱՄԱՐԱՆ ԿԱՐՊՈՐԱՑԻԱ (<ԱՀԿ)

300 Լեյբադոյ Գրադլ, 4-րդ հարկ
Օրլանդ, Կալիֆորնիա 94612
ԱՄՆ
հեռախոս՝ (510) 9879452
ֆաքս (510) 2083576

<ԱՀԿ-ն Կալիֆորնիայում (Օրլանդ) ստեղծված բազառապես կրթական և բարեգործական նպատակներ հետապնդող հասարակական բարեգործական կորպորացիա է։ Նրա առանձնահատուկ նպատակն է համատեղ վարել <ԱՀ-ի գործունեությունը։ Ըստ Կալիֆորնիայի համալսարանի և <ԱՀԿ-ի միջև կնքված համագործակցության համաձայնագրի՝ Կալիֆորնիայի համալսարանը աջակցում է <ԱՀ-ի ակադեմիական և վարչական ղեկավարմանը, ապահովում խորհրդատվություն դասընթացների պլանավորման, դասախոսների ընտրության, համալսարանի վարչական կառուցվածքի և տարբեր բնագավառների զարգացման ծրագրերի վերաբերյալ։

Գիրքը կազմվել է խմբագրվել է <ԱՀ-ի տասնամյակին նվիրված հրատարակչական հանձնաժողովի անդամների կողմից՝

ԱՐՓԻ ԹԱԼՅԱՆ
ԷՆԻՏԱ ՀՈՒՎԵՆԻՍՏՅԱՆ
ԱՆՎԻՏՏ ՕՐԳՅԱՆ

<անձնաժողովը շնորհակալություն է հայտնում դասախոսական կազմին, ուսանողներին, շրջանավարտներին, աշխատակազմին, ինչպես նաև այն կազմակերպություններին, որոնք հողվածներ, կարծիքներ և նկարներ են տրամադրել այս գրքուկի հրատարակության համար։

Տպագրված է "PrintInfo" <2-ի կողմից.
Պարույր Սևակ փ. 13/2, Երևան 375069,
Էլ-փոստ՝ pinfo@arm.r.am